

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 100-400, 360-100
A szerkesztést és kiadását a vezérigazgató felel.

mti bel f o l d i h i r e k

1963. március 9.

bb 1. világos árnyalatú, ujjajta tartós festékekkel emelik ki az erzsébet-híd formai szépségét - jól állta az egy éves próbát az új típusu zománc

i szf/gk-lm vg

1963. március 9.

annak idején, amikor eldöntötték, milyen legyen az újjáépülő erzsébet-híd, a tervezők és a kivitelezők úgy határoztak: a viszonylag könnyű szerkezetű, finom ívelésű, szinte kecsesen lebegő kábelhid esztétikai hatását azzal is fokozzák, hogy többi duna-hidunknál sokkal világosabbra festik. majdnem fenér árnyalatú világos szürke, derűs hatású festékre gondoltak. tisztában voltak azonban vele, hogy a hagyományos olaj alapanyagú ólomfehér pigmentek, s más hasonló szokványos festékek a nedvesség, a napfény, a kén és egyéb vegyi anyagokkal szennyezett levegő hatására gyorsan oxidálódnak, sötétednek, kötőanyaguk elporlik, a bevonat megrepedezik, s így a híd hamar megcsunyl. ezért a földalatti vasut vállalat, a hidépités fővállalkozója megbizta a Lakk- és festékipari vállalatot, állfison elő az erzsébet-híd festésére olyan korszerű bevonatot, amely jobban ellenáll az időjárás viszontagságainak, mint a régi és nem veszti könnyen a színét vegyi hatásokra sem.

a festékgár laboratóriuma kétféle új festéket kísérletezett ki. az egyik készítmény, a durol elnevezésű mügyanta-olaj kombinációju, félszintétikus zománc a laboratóriumi fokozott fénybesugárzások, nagy hőmérsékletingadozások, vegyi reakciók, nedvességi próbák és egyéb ellenőrző vizsgálatok után a célnak megfelelőnek látszott. ekkor használatban levő elektromos távvezetékoszlopokat, hidrészeket és egyéb nagyméretű tárgyakat is befestettek vele. ezeken a tárgyakon most járt le az ujjajta festék egy éves próbái. a földalatti vasut vállalat, a ganz-mávag hidgyár, az általános géptervező iroda, a nehézevegypari kutató intézet korrózióvédelmi szolgálata és a festékgár szakembereiből alakított bizottság alaposan megvizsgálta, hogyan állta a próbát a durol. úgy találta, hogy a félszintétikus festék megfelel a célnak, amelyre készítették, alkalmas rá, hogy az időjárás viszontagságaira, kémiai hatásokra sem változó, tartós, szép, egészen világos színhatásával díszítse az erzsébet-hídat, s kiemelje formai szépségét.
/folyt.köv./

--1-

Me

bb 1. / világos árnyalatu...folyt./-Lm

a lakk- és festékipari vállalat az idén már nagyobb mennyiséget gyárt a durolból, s az ipar rendelkezésére bocsátja olyan fém berendezési tárgyak, gépek színezésére, amelyek tartós bevonatot kívánnak, majd kellő mennyiségben adja át az erzsébet-hid festésére is, amikor rákerül a sor./mti/

b 2. fekete és kék rózsák a balatoni műút mentén
vid j-lm ká

1963. március 9.

a balatoni főútvonal mentén, a balatonaligai állami gazdaság tekerési üzemegységében minden évben kora tavasztól késő őszig tíz holdon rózsza virít. a közkedvelt virágot a rózsakert szélén árusítják a külföldi és a hazai kirándulóknak.

az idén 120 rózsafajta nyílik majd a kertben, köztük 50 fő kék rózsza és 200 fő fekete rózsza. ezek szaporítóanyagát németországból szerezték be. virágzás után eladják a töveket is a főváros és a nagyobb iparvárosok kertészeinek. állandó külföldi vásárlója is van a rózsakertnek Josef Starkl osztrák nagykereskedő személyében, aki az idén 20 000 rózsatőre jelentette be igényét./mti/

bb 3. évi ötmillió forint utjavításra a 2. kerületben

i hi/ hmé-lm sr

1963. március 9.

a 2. kerületi tanács építész szakemberei kiszámították: ha valaki végigjárna a kerület valamennyi utcáját, körülbelül a budapest-miskolc közötti távolságot tenné meg. ugyanis csaknem 180 kilométer hosszúságnak felel meg a kerület úthálózata, amelynek karbantartásáról a tanács gondoskodik. ehhez járul még a negyedmillió négyzetméternyi járdaterület, továbbá 47 közúti hid. mindezek korszerűsítésére az elmúlt négy évben több mint 21 millió forintot fordítottak, s az idén is csaknem ötmillió forintot irányoztak elő az utburkolatok javítására, új járdák építésére és karbantartására. az anyagi eszközök gazdaságosabb felhasználására megfelelő szervezeti intézkedést is tettek: a tanács utfenntartó csoportot hozott létre, amely megfelelő szakmunkásgárdával és felszereléssel rendelkezik s így jó és gyors munkát tud végezni./mti/

-2-

bb.4. elismerő oklevél japánból a „pirospöttyös labda”, alkotóinak

i di/n/sr

1963. március 9.

a pannonia filmstudio művészeinek „pirospöttyös labda”, című alkotása immár a világjáró magyar kisfilmek közé tartozik. európa és több más kontinens országában is sikert aratott már. legutóbb japánban vetítették egy filmfesztiválon, ahol elismerő oklevéllel jutalmazták./mti/

bb.5. magyar karmester sikere belgiumban

sj/n/sr

1963. március 9.

a napokban több mint öthetes távollét után hazaérkezett belgiumból németh amadé. a neves magyar karmester a genti operaházban franco alfano feltámadás című operáját vezényelte. az opera, amelyet tolsztoj azonos című regényéből írtak, nagy sikert aratott./mti/

bb.6. meghamisította személyi igazolványát, munkahelyén lopott -
tíz hónapi szabadságvesztésre ítélték

i/bc/n/sr

1963. március 9.

gróf lászlót, igazolatlan mulasztásai miatt, s mert meghamisított egy táppénzes utalványt, fegyelmi úton elbocsátották munkahelyéről, az állatifehérje takarmányokat előállító vállalatától. a munkaviszony megszűnését és módját bejegyezték személyi igazolványába. a bejegyzést kijavította, s azt írta be, hogy hozzájárulással lépett ki. az így kijavított igazolvány felhasználásával munkakönyv-másolatot szerzett, s elhelyezkedett a marnavágóhídon, ahol csak később derült ki a hamisítás. munkába állása után a használatra kiadott eszköpenyt, pokrócot lopott dolgozó társaitól.

a központi kerületi bíróság tíz hónapi szabadságvesztésre ítélte, s elrendelte a vele szemben korábban, -ugyancsak hasonló hamisításért - kiszabott, hat hónapi felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását./mti/

-2-

-3-

bb 7. befejeződött a kacsóh pongrác uti lakótelep tervezése, az idén megkezdik az építkezést

i hbj/gg-lm vg

1963. március 9.

uj városnegyed születik zuglóban, az építésre kerülő uj 3-as jelzésű ut mentén, az amerikai ut - rákospatak - körvasut vonalában. a lakótelepen a nagy lajos király ut és a rákospatak közt általában 4- és 8 emeletesek lesznek az épületek, összesen 1 700 lakást építenek itt, a rákospatakon tulajdonképpen pedig egy és kétemeletes házakban 500 új lakást kapnak a lakók. a nagy lajos király ut és az uj 3-as ut szegletében építik fel az üzletsorokat, a szolgáltató részlegeket, az iskolákat, óvodát, bölcsődét. a tervezés már befejeződött, még az idén megkezdik az építkezést, elsősorban a tereprendezést és a közművek fektetését.

az árpád híd pesti hídfőjénél eddig 207 lakás épült fel, 1963-ban 896 lakást adnak át az építők, összesen pedig a pesti hídfőnél 2 400 lakás épül, még pedig a második ötéves terv idején. a lakótelepet 12 emeletes házakkal zárják le, a 12 emeletes házak építésére készül a kivételi terv és előreláthatólag a magas házakat jövő évben kezdik építeni./mti/

..

-4-

Me

bb 8. termoelektromos áramok a földben - a föld tengelyforgására vonatkozó új elméletéről nyilatkozott dr. kádár lászló debreceni egyetemi tanár

vid/tr/m/ki

1963. március 9.

a mariner 2. űrrepülőgép, amely 1962 december 14-én a vénusz közelében elhaladt, negatív jelentést küldött a bolygó mágneses teréről és ez a közlés a tudományos világot eléggé meglepte. ezzel kapcsolatban az mti munkatársa megkérdezte dr. kádár lászló egyetemi tanárt, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem földrajzi intézetének igazgatóját, aki évek óta végzett kísérleteit és elméleti tételeit látja igazolva a legújabb tudományos közléssel.

- 1955-ben egyed lászló, a budapesti eötvös loránd tudományegyetem geofizikus professzora földtágulási elméletével lepte meg a tudományos világot. azt állította, hogy földünk az addigi nézetekkel ellentétben nem zsugorodik állandóan a hülése következtében, hanem a belsejében levő feszültségek miatt állandóan, de szakaszosan tágul. elméletének ellenőrzésére gipszkéreggel bevont futballbelsővel végeztem kísérleteket. ezek a vizsgálatok a kontinensek és a tengerek alakját minden esetben meglepő hasonlósággal és szabályossággal létrehozták. kísérleteim azonban azt mutatták, hogy a kéreg első felpattanásakor annak egy része parittyaszerűen eltávozott. ez a jelenség idézi pickeringnek azt a hovatovább feledésbe ment elképzelését, hogy a hold a csendes óceán területéről szakadt ki a földből. laboratóriumi kísérleteinket filmfelvételek megörökítették. az űrrepülőgép korszakában ezek a kísérletek holdunkat, mint az első természetes szputnyikot állították elénk, amelynek a kilövése azonban nem rakétaszerűen, hanem inkább ágyugolyószerűen történt a szökési sebességet meghaladó kezdősebességgel. a hold fajsúlya és tömege azt bizonyítja, hogy nemcsak 2.6 fajsúlyu sial-os kéreg, hanem körülbelül ugyanannyi izzó-cseppfolyós állapotban levő 3.6 fajsúlyu sima-magmát is kilövelt a föld. amikor ez a tömeg a föld vonzásköréből kikerült és a súlytalanság állapotába jutott, az önmagára gyakorolt tömegvonzás következtében gömbbé tömörült. a különböző hőmérsékletű és fajsúlyu anyag tömörülése olyan robbanásokkal járt, amelyek az új égitestet pályájáról eltérítették és lehetővé tették azt, hogy a föld a holdat állandó kísérőtársául befogja.

- a föld életében a hold megszületésével új korszak kezdődött. azt megelőzően ugyanis a merkurhoz, illetve most már mondhatjuk, a vénuszhoz hasonlóan, egy év alatt végzett el egy tengelyforgást és állandóan ugyanazt az oldalát fordította a nap felé. /folyt.köv./

8, 10/m

- 5 -

Me

bb 8. /termoelektromos ... 1. folyt./ m

uj kísérője, a hold a maga árapályával a földet egyhónapos időtartamu tengelyforgásra igyekezett kényszeríteni. mindez természetesen nem szolgáltat még magyarázatot a föld 24 órás tengelyforgására. a csendes óceán létrejöttével azonban több tízezer kilométer hosszúságban és mintegy 36 kilométer mélységben érintkezésbe került egymással a félvezető silíciumnak a magnéziummal, illetve az alumíniummal való ötvözete. e két fém érintkezési felületének hőmérséklete a felszínen a 0 celsius fokot alig egy-két fokkal múlja felül, a mélyben pedig meghaladja a közeteket mintegy 1200 celsius fokos olvadáspontját is. ez annyit jelent, hogy a föld köpenyében termoelektromos áramok indulnak meg és ezek - akár mágnesezhető a föld vasmagja, akár nem - a földet tengelykörüli forgásra kényszerítik. a különbség mindössze annyi, hogy mágnesezhető vasmag esetében a termoelektromos áramok forgató hatása sokszorososan nagyobb.

- a föld tengelyforgására vonatkozó új elméletemről először nyilatkozom, mert eddig hiányoztak az ellenőrző számítások, illetve más bizonyítékok. az a tény, hogy a mariner 2 a vénusz közelében mágneses teret nem tapasztalt, ennek az elméletnek kézzelfogható bizonyítéka. a föld forgását és mágnesezterét egy és ugyanaz az ok hozta létre: a földtágulás következtében létrejött sebhelyek, a tengerpartok mentén keletkező termoelektromos áramok.

- a vénusz fiatal égitest, fiatalabb mint a hold. a nap körüli keringésével egyidejű tengelyforgást végez. de bizonyos idő múlva eljut oda, hogy a belső feszültségek szétrepesztik a keréget és megszüli a maga holdját, tengelyforgásra és elektromágneses térre tesz szert és ezzel alkalmassá válik arra, hogy bioszférát fejlesszen ki, azaz az élet hordozójává váljék - fejezte be nyilatkozatát dr. kádár lászló. /mtl/

...-

bb 9. vegyszerrel védik a fiatal csemetéket a vadkárak ellen

1 so/gg/m/ká

1963. március 9.

a vadkár elleni kémiai védekezés túlnötte már a kísérletek időszakát. az erdészeti kutatók eddigi eredményei alapján ugyanis az országos erdészeti főigazgatóság elrendelte, hogy a veszélyeztetett erdőrészekben a véralbuminos kezelést mindenütt alkalmazni kell, ahol a vadvédelmi kerítés építése nem gazdaságos.

/folyt.köv./

8.20/a

- 6 -

bb 9. /vegyszerrel ... 1. folyt./ m

a véralbuminos vegyszernek az a tulajdonsága, hogy a vérhez hasonló szagot áraszt, ettől pedig iszonyodnak a vadak. a kutatók egyrészt vegyszerbe mártott zsineggel kísérleteztek, másrészt azt a módszert is kipróbálták, hogy ecsettel megkenik a csemeték alsó leveleit. a vegyszer azokon a területeken is, ahol erős volt a károsítási veszély, csaknem teljes mértékben megvédte a csemetéket. /mtl/

...-

bb 10. készül a műszaki szakemberképzés távlati terve - ezerkilencszáznyolcvanra 300 ezer mérnöke és technikusa lesz az országnak - mi okozta és hogyan szüntetik meg a jelenlegi mérnökhányt?

1 sl/tr/m/vg

1963. március 9.

a népgazdaság valamennyi fontosabb területén előtérbe került a műszaki fejlesztés, s ennek egyik döntő feltétele, hogy jól-képzett mérnökök, technikusok egész serege vegyen részt a tervező-szervező munkában. az iparban jelenleg körülbelül 80.000 mérnök és technikus dolgozik, de a feladatokhoz képest ma már ez a műszaki gárda is kicsi. csaknem valamennyi üzemünk panasolja, hogy évente 50-60 százalékkal kevesebb mérnököt kapnak az egyetemről, mint amennyire szükségük van.

mi okozza és hogyan oldható meg a mérnökhány? - erre a kérdésre adott választ timár jános, az országos tervhivatal osztályvezetője.

- elmondotta, hogy a mérnökhány a technika nagyarányu fejlődése miatt világjelenség. a probléma azonban nálunk és a többi szocialista országban - megfelelő tervezéssel - könnyebben megoldható, mint nyugaton, ahol a pillanatnyi kereslet-kinálat semmiképpen sem hozható összhangban a sok évig tartó szakemberképzéssel. hazánkban a jelenlegi mérnökhányt elsősorban tervezési hibák okozták, s ezt mielőbb igyekeznünk korrigálni. a hibát 1953 után követtük el, amikor az előző esztendőki túlzott mérnökképzésének nagymérvű csökkentésével az ellenkező végletbe estünk. 1955-ben már csak 1.600 elsőéves hallgatót vettek fel a műszaki egyetemek nappali tagozataira, 2.800-al kevesebbet, mint 1951-ben. az utóbbi 1-2 évben éppen ezeknek a kislétszámú évfolyamoknak a hallgatói kerültek a gazdasági élet különböző posztjaira, s még a következő 1-2 évben is a korlátozott létszámú évfolyamok végzik el az egyetemet. /folyt.köv./

8.35/a

- 7 -

RK

bb 8. /termoelektromos ... 1. folyt./ m

uj kísérője, a hold a maga árapályával a földet egyhónapos időtartamu tengelyforgásra igyekezett kényszeríteni. mindez természetesen nem szolgáltat még magyarázatot a föld 24 órás tengelyforgására. a csendes óceán létrejöttével azonban több tízezer kilométer hosszúságban és mintegy 36 kilométer mélységben érintkezésbe került egymással a félvezető silíciumnak a magnéziummal, illetve az alumíniummal való ötvözete. e két fém érintkezési felületének hőmérséklete a felszínen a 0 celsius fokot alig egy-két fokkal múlja felül, a mélyben pedig meghaladja e kőzetek mintegy 1200 celsius fokos olvadáspontját is. ez annyit jelent, hogy a föld köpenyében termoelektromos áramok indulnak meg és ezek - akár mágnesezhető a föld vasmagja, akár nem - a földet tengelykörüli forgásra kényszerítik. a különbség mindössze annyi, hogy mágnesezhető vasmag esetében a termoelektromos áramok forgató hatása sokszorososan nagyobb.

- a föld tengelyforgására vonatkozó új elméletemről először nyilatkozom, mert eddig hiányoztak az ellenőrző számítások, illetve más bizonyítékok. az a tény, hogy a mariner 2 a vénusz közelében mágneses teret nem tapasztalt, ennek az elméletnek kézzelfogható bizonyítéka. a föld forgását és mágnesezterét egy és ugyanaz az ok hozta létre: a földtágulás következtében létrejött sebhelyek, a tengerpartok mentén keletkező termoelektromos áramok.

- a vénusz fiatal égitest, fiatalabb mint a hold. a nap körüli keringésével egyidejű tengelyforgást végez. de bizonyos idő múlva eljut oda, hogy a belső feszültségek szétrepesztik a keréget és megszüli a maga holdját, tengelyforgásra és elektromágneses térre tesz szert és ezzel alkalmassá válik arra, hogy bioszférát fejlesszen ki, azaz az élet hordozójává váljék - fejezte be nyilatkozatát dr. kádár lászló. /mti/

---

bb 9. vegyszerrel védik a fiatal csemetéket a vadkárok ellen

1 so/gg/m/ká

1963. március 9.

a vadkár elleni kémiai védekezés túlnötte már a kísérletek időszakát. az erdészeti kutatók eddigi eredményei alapján ugyanis az országos erdészeti főigazgatóság elrendelte, hogy a veszélyeztetett erdőrészekben a véralbuminos kezelést mindenütt alkalmazni kell, ahol a vadvédelmi kerítés építése nem gazdaságos.

/folyt.köv./

8.20/a

- 6 -

bb 9. /vegyszerrel ... 1. folyt./ m

a véralbuminos vegyszernek az a tulajdonsága, hogy a vérhez hasonló szagot áraszt, ettől pedig iszonyodnak a vadak. a kutatók egyrészt vegyszerbe mártott zsineggel kísérleteztek, másrészt azt a módszert is kipróbálták, hogy ecsettel megkenik a csemeték alsó leveleit. a vegyszer azokon a területeken is, ahol erős volt a károsítási veszély, csaknem teljes mértékben megvédte a csemetéket. /mti/

---

bb 10. készül a műszaki szakemberképzés távlati terve - ezerkilencszáznyolcvanra 300 ezer mérnöke és technikusa lesz az országnak - mi okozta és hogyan szüntetik meg a jelenlegi mérnökhányt?

1 sl/tr/m/vg

1963. március 9.

a népgazdaság valamennyi fontosabb területén előtérbe került a műszaki fejlesztés, s ennek egyik döntő feltétele, hogy jólképzett mérnökök, technikusok egész serege vegyen részt a tervező-szervező munkában. az iparban jelenleg körülbelül 80.000 mérnök és technikus dolgozik, de a feladatokhoz képest ma már ez a műszaki gárda is kicsi. csaknem valamennyi üzemünk panaszolja, hogy évente 50-60 százalékkal kevesebb mérnököt kapnak az egyetemről, mint amennyire szükségük van.

mi okozza és hogyan oldható meg a mérnökhány? - erre a kérdésre adott választ timár jános, az országos tervehivatal osztályvezetője.

- elmondotta, hogy a mérnökhány a technika nagyarányu fejlődése miatt világjelenség. a probléma azonban nálunk és a többi szocialista országban - megfelelő tervezéssel - könnyebben megoldható, mint nyugaton, ahol a pillanatnyi kereslet-kinálat semmiképpen sem hozható összhangban a sok évig tartó szakemberképzéssel. hazánkban a jelenlegi mérnökhányt elsősorban tervezési hibák okozták, s ezt mielőbb igyekeznünk korrigálni. a hibát 1953 után követtük el, amikor az előző esztendőki túlzott mérnökképzésének nagymérvű csökkentésével az ellenkező végtelbe estünk. 1955-ben már csak 1.600 elsőéves hallgatót vettek fel a műszaki egyetemek nappali tagozataira, 2.800-al kevesebbet, mint 1951-ben. az utóbbi 1-2 évben éppen ezeknek a kislétszámú évfolyamoknak a hallgatói kerültek a gazdasági élet különböző posztjaira, s még a következő 1-2 évben is a korlátozott létszámú évfolyamok végzik el az egyetemet. /folyt.köv./

8.35/a

- 7 -

RK

bb 10. /készül a ... 1. folyt./ m

egyelőre tehát nagyobb javulás nem várható a mérnökutánpótlásban, az elsőévesek száma azonban ismét megnövekedett, s 4-5 év múlva már nagyobb mértékben tudják növelni a műszaki gárdát. a legnagyobb az elektró- és a kohómérnök-hiány. kedvezőbb a helyzet a bányás és a vegyészmérnökök létszáma körül.

a technikus-utánpótlással már lényegesen jobban állunk. bár néhány évvel ezelőtt a technikumok hallgatóinak létszámát is nagymértékben korlátozták, a felvételre jelentkezők rendkívül nagy nyomására azonban a korlátozó intézkedéseket csak részben tartották be. a kohó- és gépiparban olyan kedvező a helyzet, hogy a műszakiakon kívül mintegy háromezer munkásnak is technikai végzettsége van.

a korábbi hibákon okulva most egész sor intézkedés történik a műszakiak képzésének javítására. az idén 2.500, majd ezt a létszámot fokozatosan növelve 1965-ben 2.800, 1970-ben pedig négyezer elsőéves hallgatót vesznek fel műszaki egyetemekre. jelentős beruházásokkal, ezenkívül pedagógusképzéssel minden felvételét megteremtik a mérnökök nevelésének. győrtött még az idén megkezdődik az új műszaki egyetem építése, fejlesztik a veszprémi nehézipari egyetemet és a budapesti műszaki egyetemet, befejezik a miskolci egyetem régóta huzódó építkezéseit. az egyetemek természettudományi karain kibővítik a vegyészek, az alkalmazott fizikusok és az alkalmazott matematikusok képzését.

az élet azt igazolta, hogy a műszakiak képzését hosszú időre, legalább meg kell tervezni, már a középiskolákban, a középfokú és a felsőfokú technikumokban a távolabbi jövő feladataira kell felkészíteni a fiatalokat, ezért az arra legilletékesebb szakemberek megkezdték a műszaki szakemberképzés 20 éves tervének kidolgozását. az eddigi számítások szerint 1980-ra körülbelül 300.000 mérnökre és technikusra lesz szüksége az országnak, s gondoskodni kell ennek az óriási műszaki gárdának a kialakításáról. az országos tervhivatal és az országos műszaki fejlesztési bizottság, egyetemi tanárok és tudósok bevonásával most már a terv részletein, vagyis annak elemzésén dolgozik, hogy 15-20 év múlva a különböző iparágak hány mérnököt és hány technikust igényelnek majd. az előzetes becslések szerint a százezer lakosra jutó műszakiak száma 1980-ban 2.900 lesz, szemben az 1960-as 782 fővel. ezzel az eredménnyel Magyarország a műszaki képzés terén is a fejlett ipari országok sorába lép. /mt1/

...-

8.45/a

- 8 -

KK

bb.11. új intézkedések a dunai jeges árvíz elleni felkészülésben - új jégrobbantási kísérletek - szorosabb együttműködés a csehszlovák a magyar és a jugoszláv vízügyi szervekkel

1/sb/a cz

1963. március 9.

az országos vízügyi főigazgatóság már hetekkel ezelőtt felkészült az esetleg bekövetkező dunai jeges árvíz elleni védekezésre. természetesen az előkészületekhez tartozik az is, hogy már az elmúlt években sok gázló és mederszűkület megszüntetésével egyengették a jég levonulásának útját, a gátakat is erősítették és hat jégtörő hajót szereztek be. most, a közvetlen veszélyt megelőző időszakban azonban újabb fontos intézkedésekkel segítették a védekezés erőinek fejlesztését.

a duna magyar szakszán, a vágótól kezdve nincs olyan bővízü mellékfolyó, amely jelentősen segíthetné a jég levonulását. így a lassu esésű magyar folyószakaszon jégtorlaszok keletkezhetnek, s gondoskodni kell ezeknek az akadályoknak a gyors eltávolításáról. ezért rendkívül jelentős, hogy most a haditechnikai intézet és a nitrokémia ipartelepek szakemberei hatáson új eszközt adtak a jégrobbantáshoz a vízügyi szolgálatnak. a torlaszokon eddig vésőkkel, jégfűrészekkel vágták ki a robbantó töltetek elhelyezéséhez szükséges mély lyukakat. ez volt a legnehezebb és a leglassabb munka, most viszont az új megoldással ez a feladat a legkönnyebb. az érdekes új eszköz nem szerszám, hanem különleges robbanóanyag, amely csak lefelé hat. a szakemberek jégperforátornak nevezték el, mert ezzel a legvastagabb folyami jégtakarót is majdnem olyan könnyen lehet lyukasztani, mint a papírt. a perforátor elhelyezése is könnyű feladat, csupán rá kell tenni a jég felületére, tehát órák helyett mindössze néhány másodpercig tart a robbantólyuk elkészítése. a hatáson új eszközt bemutatták a jugoszláv és a csehszlovák vízügyi szakembereknek is. a perforátor még az apatini jégtorlasz legvastagabb részét, a 4-6 méteres jégréteget is könnyedén átütötte. a felső-duna szakaszon pedig - bár csak 40-60 centiméteres volt a jégréteg - négy perc alatt 12 lyukat robbantottak. nagy hasznát veszik ennek az új eszköznek akkor is, ha a zajló folyón kell szétrobbantani nagy jégtömböket. csónakkal természetesen nem lehet megközelíteni a jégtáblákat, de úgy tervezik, hogy helikopter segítségével eresztik le majd a perforátorokat a jégre.

/folyt.köv./

8.50/a

- 9 -

KK

bb 10. /készül a ... 1. folyt./ m

egyelőre tehát nagyobb javulás nem várható a mérnökutánpótlásban, az elsőévesek száma azonban ismét megnövekedett, s 4-5 év múlva már nagyobb mértékben tudják növelni a műszaki gárdát. a legnagyobb az elektró- és a kohómérnök-hiány. kedvezőbb a helyzet a bányász- és a vegyészmérnökök létszáma körül.

a technikus-utánpótlással már lényegesen jobban állunk. bár néhány évvel ezelőtt a technikumok hallgatóinak létszámát is nagymértékben korlátozták, a felvételre jelentkezők rendkívül nagy nyomására azonban a korlátozó intézkedéseket csak részben tartották be. a kohó- és gépiparban olyan kedvező a helyzet, hogy a műszakiakon kívül mintegy háromezer munkásnak is technikum végzettsége van.

a korábbi hibákon okulva most egész sor intézkedés történik a műszakiak képzésének javítására. az idén 2.500, majd ezt a létszámot fokozatosan növelve 1965-ben 2.800, 1970-ben pedig négyezer elsőéves hallgatót vesznek fel műszaki egyeteminkre. jelentős beruházásokkal, ezenkívül pedagógusképzéssel minden felvételét megteremtik a mérnökök nevelésének. győrtött még az idén megkezdődik az új műszaki egyetem építése, fejlesztik a veszprémi nehézipari egyetemet és a budapesti műszaki egyetemet, befejezik a miskolci egyetem régóta huzódó építkezéseit. az egyetemek természettudományi karain kibővítik a vegyészek, az alkalmazott fizikusok és az alkalmazott matematikusok képzését.

az élet azt igazolta, hogy a műszakiak képzését hosszú időre, legalább meg kell tervezni, már a középiskolákban, a közép-foku és a felsőfoku technikumokban a távolabbi jövő feladataira kell felkészíteni a fiatalokat, ezért az arra legilletékesebb szakemberek megkezdték a műszaki szakemberképzés 20 éves tervének kidolgozását. az eddigi számítások szerint 1980-ra körülbelül 300.000 mérnökre és technikusra lesz szüksége az országnak, s gondoskodni kell ennek az óriási műszaki gárdának a kialakításáról. az országos tervhivatal és az országos műszaki fejlesztési bizottság, egyetemi tanárok és tudósok bevonásával most már a terv részletein, vagyis annak elemzésén dolgozik, hogy 15-20 év múlva a különböző iparágak hány mérnököt és hány technikust igényelnek majd. az előzetes becslések szerint a százezer lakosra jutó műszakiak száma 1980-ban 2.900 lesz, szemben az 1960-as 782 fővel. ezzel az eredménnyel Magyarország a műszaki képzés terén is a fejlett ipari országok sorába lép. /mt1/

...-

8.45/a

- 8 -

KK

bb.11. új intézkedések a dunai jeges árvíz elleni felkészülésben - új jégrobbantási kísérletek - szorosabb együttműködés a csehszlovák a magyar és a jugoszláv vízügyi szervekkel

1/sb/a cz

1963. március 9.

az országos vízügyi főigazgatóság már hetekkel ezelőtt felkészült az esetleg bekövetkező dunai jeges árvíz elleni védekezésre. természetesen az előkészületekhez tartozik az is, hogy már az elmúlt években sok gázló és mederszűkület megszüntetésével egyengették a jég levonulásának útját, a gátakat is erősítették és hat jégtörő hajót szereztek be. most, a közvetlen veszélyt megelőző időszakban azonban újabb fontos intézkedésekkel segítették a védekezés erőinek fejlesztését.

a duna magyar szakaszán, a vágótól kezdve nincs olyan bővízü mellékfolyó, amely jelentősen segíthetné a jég levonulását. így a lassúesésű magyar folyószakaszon jégtorlaszok keletkezhetnek, s gondoskodni kell ezeknek az akadályoknak a gyors eltávolításáról. ezért rendkívül jelentős, hogy most a haditechnikai intézet és a nitrokémia ipartelepek szakemberei hatásos új eszközt adtak a jégrobbantáshoz a vízügyi szolgálatnak. a torlaszokon eddig vésőkkel, jégfűrészekkel vágták ki a robbantóanyagok elhelyezéséhez szükséges mély lyukakat. ez volt a legnehezebb és a leglassabb munka, most viszont az új megoldással ez a feladat a legkönnyebb. az érdekes új eszköz nem szerszám, hanem különleges robbanóanyag, amely csak lefelé hat. a szakemberek jégperforátornak nevezték el, mert ezzel a legvastagabb folyami jégtakarót is majdnem olyan könnyen lehet lyukasztani, mint a papírt. a perforátor elhelyezése is könnyű feladat, csupán rá kell tenni a jég felületére, tehát órák helyett mindössze néhány másodpercig tart a robbantóanyag elkészítése. a hatásos új eszközt bemutatták a jugoszláv és a csehszlovák vízügyi szakembereknek is. a perforátor még az apatini jégtorlasz legvastagabb részét, a 4-6 méteres jégréteget is könnyedén átütötte. a felső-duna szakaszon pedig - bár csak 40-60 centiméteres volt a jégréteg - négy perc alatt 12 lyukat robbantottak. nagy hasznát veszik ennek az új eszköznek akkor is, ha a zajló folyón kell szétrobbantani nagy jégtömböket. csónakkal természetesen nem lehet megközelíteni a jégtáblákat, de úgy tervezik, hogy helikopter segítségével eresztik le majd a perforátorokat a jégre.

/folyt.köv./

8.50/a

- 9 -

KK

bb.11./ új intézkedések..... folyt. /a

a jeges árvíz ellen nemcsak a robbantással, hanem még sok más eszköz együttes felhasználásával kell megszervezni a hatásos védekezést. nagyon fontos a határon túli vízügyi munkák összehangolása a hazai feladatokkal. ezért most különösen szoros együttműködésben egyeztek meg a csehszlovák, a magyar és a jugoszláv vízügyi szakemberek. a napokban több küldöttség járt Magyarországon és a hazai szakemberek is felkeresték a szomszédos országok vízügyi szerveit. többek között megegyeztek abban, hogy szükség esetén magyar jégtörő hajók mennek át a jugoszláv duna-szakaszra, s egyengetik a jég utját, nehogy újra jégdugó keletkezzék.

a közvetlen veszély elhárításán kívül most már elkészült a duna-földvár - vukovár közötti magyar-jugoszláv duna-szakasz egységes szabályozásának tanulmány terve is, amelynek alapján a következő években megkezdik a folyómeder átalakításának összehangolt munkáit./mti/

..-

bb.13. hatszáz kiállítás az idén

1/lv/a cz

1963. március 9.

a muzeumok idén a fővárosban, a vidéki nagyvárosokban és járási székhelyeken 600 állandó, időszakos és vándorkiállítást rendeznek. ezek közül kiemelkedik a magyar nemzeti muzeumban az elmúlt években is nagy sikert aratott „aranyvasárnapok” című kiállítása. a szépművészeti muzeumban ugynevezett hamisítvány kiállítást rendeznek a görög, a római és az utánuk következő korok képzőművészeti anyagából. a magyar nemzeti galéria többek között berény róbert és szőnyi istván emlékkiállítást rendez és bemutatja „a magyar romantika” című tárlatot is. az év legnagyobb időszakos kiállítását „a magyar népművészet” címmel hat teremben, a néprajzi muzeumban rendezik.

az iparművészeti muzeumban nagy sikerre számíthat majd „a francia butorok” című kiállítás. vidéken nagyobb figyelmet érdemel a székesfehérvári muzeum csontváry emlékkiállítása./mti/

..-

8.55/a

- 10 -

bb 12. szamuely szobor győrtött

vid/tné/m/sr

1963. március 9.

alexovics lászló győri szobrászművész elkészítette szamuely tibornak, a mellszobrát. a bronzba öntött szobrot a győrnádorvárosi új lakótelepen helyezik el. március 21-én, a tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulója alkalmából ünnepélyesen leplezik le. /mti/

..-

bb 14. erkel diákünnepék gyulán

vid/tm/m/sr

1963. március 9.

a keszthelyi helikon napok és a sárospataki diákünnepék példájára március 13-26-ig gyula város erkel diákünnepére több megye fiataljait látja vendégül. bács-kiskun, békés, csongrád, pest és szolnok megye, valamint szeged város tanintézetéből 57 iskola csaknem 2.400 tanulója jelentette be eddig részvételét az első gyulai ifjúsági vetélkedőre, amelyet a kisz kulturális szemle jegyében tartanak meg.

a rendező helyi gimnázium díjaiért többek között 126 szavató, 49 énekes, 70 hangszereslista, 23 irodalmi színpadi együttes, 24 énekkar, 19 tánc- és szimfonikus zenekar, valamint 14 népitánc-csoport méri össze tudását.

az erkel diákünnepék ideje alatt irodalmi, néprajzi, képzőművészeti és fotó munkákból kiállításokat rendeznek, melyeknek anyagát már elküldték gyulára a résztvevők. /mti/

..-

bb 17. tápkockagyártó-gép készül hódmezővásárhelyen

vid/j/m/ká

1963. március 9.

új típusú kertészeti munkaeszköz, ugynevezett tápkockakészítő-gép sorozatgyártását kezdték meg a hódmezővásárhelyi gépjárató vállalatnál. a villanymotorral meghajtott gép több mint másfélezer tápkockát készít óránként, a szükségletnek megfelelően hatféle méretben. a viszonylag nagy, több mázsa súlyú szerkezetet kocsira szerelik, így könnyen a helyszínre szállítható, feleslegessé válik a kockák készítéséhez szükséges nagy tömegű föld mozgatása, a kész tápkockákat a gép szállítószalagja továbbítja a melegházakba vagy a tárolóhelyre. /mti/

..-

9,05/m

- 11 -

bb 15. új ipari üzemek csongrádban

vid/tm/m/ki

1963. március 9.

a vidéki ipartelepítési politikának megfelelően a múlt évben számos új gyár kezdte meg a termelést csongrád megyében, néhány üzem pedig jelentősen bővült, az ipari fejlődésben elmaradt makón redőnygyárat, sajtgyárat és létraüzemet létesítettek, szentesen az új óragyárban kezdték meg a termelést, bővült a szentesi kontaktagyár, a baromfifeldolgozó, elkészült az erőtakarománygyár keverő és adagoló üzege, szegeden elkészült a konzervgyár uborkaüzeme és tovább fejlődött a kábelgyár, csongrádon pedig az általános szerelő vállalat.

a megye ipari üzemiben foglalkoztatottak száma egy év alatt mintegy kétezerrel nőtt, a létszámnövekedés, valamint a termelékenység emelkedés következtében a megye ipari üzemének termelési értéke az előző évihez képest 850 millió forinttal nőtt és meghaladta a hatmilliárd forintot. /mti/

---

bb 16. duplájára növelték a termelést a kőszegi butorszövetgyárban

vid/tm/m/ki

1963. március 9.

a kőszegi butorszövetgyár készítményei belföldön és külföldön egyaránt keresettek, többek között a gyárban készült butorszövettel vonták be a gellért szálló és a royal szálló butorzatát, és a gyár jó hírét öregbíti a moszkvai budapest étterem butorainak huzata is, valamint weimarban a liszt ferenc ház kárpítszövege.

a gyár termékei iránt mutatkozó nagy kereslet szükségessé tette az üzem bővítését, korszerűsítését. 1957-től a múlt év végéig mintegy 35 millió forintos beruházással nagyszabású rekonstrukciót hajtottak végre, a gyár új épületrészekkel és gépekkel gazdagodott, aminek eredményeként jelentősen tudták növelni a termelést, a gyárban 1957-ben 1,200.000 négyzetméter butorszövetet gyártottak, az idén pedig már a különféle lakástextil-anyagok gyártásában elérik a 2,500.000 négyzetmétert. /mti/

9, 10/a

- 12 -

bb 18. száz ház, száz ismeretterjesztő film tormáson - sokoldalú művelődési lehetőség a sásdi járás kicsiny községében

vid/tm/m/sr

1963. március 9.

győrvári elemér igazgató-tanító 1954-ben került tormásra, a sásdi járás alig félezer lakosú községébe, kiemelkedő szerepe volt a helybeli termelészövetkezet megszervezésében, most pedig teljes szabadidejét faluja műveltségi színvonalának emelésére áldozza, a két tanerős iskolát a járás legjobban felszerelt falusi iskolájává fejlesztette, a szemléltető eszközök százaival a tanulókkal és a patronáló üzemekkel együtt készítették el, mivel a kislétszámú iskolában idegen nyelvtanítás nincs, orosz nyelvi-szakkört szervezett, hogy a továbbtanuló gyermekek ne szenvedjenek hátrányt.

a felnőttek részére a művelődési ház igazgatójaként az érdekelteket, általános műveltséget és mezőgazdasági szaktudást egyaránt emelő ismeretterjesztő előadások seregét szervezi, sokat ad ezek szemléletességére: az előadásokhoz a népművelési évad kezdetétől márciusig száz ismeretterjesztő filmet vetítettek, annyit ahány ház található tormáson, egy-egy előadáson 80-100 érdeklődő vett részt, a pécsi nemzeti színház sásdi és gödrekereszturi tájelőadásait kivétel nélkül megnézik, ezekre 50-60 falubeli, többségében termelészövetkezeti dolgozó látogat el, az asszonyok részére alakított kézimunka-szakkör 18 taggal működik, nagy sikere volt a háromhónapos szabás-varrás tanfolyamnak is, a nemrégiben létrehozott fotószakkör már öt fényképezőgéppel, előhívó és másolóberendezéssel rendelkezik, újabb munkához látott a honismereti szakkör, amely a paraszti életformával kapcsolatos helyi emléktanyagot gyűjti össze.

az élénk, változatos művelődési munka egyaránt jó hatással van a közösségi szellem erősödésére és a termelészövetkezeti tagság szakmai tudásának gyarapodására, ami a tsz munkájában realizálódik, ezért a tormási termelészövetkezet vezetősége anyagiilag és erkölcsileg a legmesszebbmenőkig támogatja a faluban győrvári elemér igazgató-tanító irányításával folyó népművelési tevékenységet. /mti/

9, 30/m

- 13 -

PK

PK

bb 19. újabb 27 hajdusági községben vizsgálják felül a szántóföldek rendeltetésszerű használatát

vid/j/m/ká

1963. március 9.

több mint 650.000 hold szántóföldi művelésre alkalmas földet tartanak nyilván hajdu-bihar megyében, s ebből mintegy 85.000 hold az adó alá nem eső terület, aminek javarésztét utak, csatornák, távvezetékek foglalják el. több községben művelésre kiválóan alkalmas területek felé terjeszkedett a majorépitkezés, holott a belső részen szép számmal található üres telkek. mindez jelentősen csökkentette a szántóföldi művelési földek nagyságát. a mezőgazdasági földek védelméről szóló törvény értelmében a hajduságban a múlt év nyarán kezdték meg a felülvizsgálatokat, s az első esztendőben 14 helyen mintegy 100.000 hold hasznosítását ellenőrizték. a szakbizottságok véleménye alapján végrehajtott művelési ágváltoztatással több mint 800 holddal növekedett az idei tavaszra a szántóföldi terület. az idén további 27 hajdusági községben ellenőrzik a szakbizottságok a földek rendeltetésszerű használatát. ezeknek a községeknek a határában az 1955. évi állapothoz képest csaknem 6000 holddal csökkent a szántóterület. /mti/

---

bb 23. átépítik a szombathelyi vasutállomást

vid/te/m/ki

1963. március 9.

felújítják, átépítik a szombathelyi vasutállomást, a más szombathelyi igazgatóságának legnagyobb vasuti gócpontját. a 8.200.000 forintba kerülő munkát a napokban kezdték el. átépítik a várótermeket, az előcsarnokokat, központi fűtést vezetnek be és korszerű fénycsővilágítást szerelnek fel a helyiségekben. a vasutasok részére külön épületben korszerű öltöző, mosdó, várakozóhelyiség épül, s itt kap helyet az ugynevezett oktatóterem is. az átépítés 1964-ben fejeződik be. /mti/

---

bb 22. három korszerű százas szarvasmarha-istálló ára haltenyésztésből

vid/j/m/ká

1963. március 9.

a szolnok megyei termelőszövetkezetek legfiatalabb üzeméga a haltenyésztés. az elmúlt esztendőben 9 közös gazdaság 412 hold kiterjedésű tavakban és mintegy 300 kilométer hosszúságú élő és holt vízben tenyésztett pontyot, harcsát, süllőt, kecseget. /folyt.köv./

9.35/a

- 14 -

bb 22. /három .... 1. folyt./ m

jóllehet a szövetkezetek egyrésze még nem rendelkezik kellő szakmai felkészültséggel, tavaly kevés híján 2000 mázsa halat vittek piacra. csak a haltenyésztés mintegy 3 és félmillió forinttal gyarapította a szövetkezetek évi bevételét. ebből az összegből 3 korszerű, 100 férőhelyes szarvasmarha-istállót építtetnek a tsz-ek.

az idén tovább fejlesztik a haltenyésztést. bekapcsolják a haltermelésbe az ugynevezett kokat-víztároló 50 holdas vízfelületét, a tisztainokai szabadság tsz pedig az eddig kihasználatlanul heverő hangácsi tavat hasznosítja. /mti/

---

bb 24. újabb kisz-lakások épülnek szombathelyen

vid/tm/m/sr

1963. március 9.

szombathelyen a forró utcában az idén újabb kisz lakások épülnek. a már részben kész 24 mellé - melyeket az idén adnak át tulajdonosaiknak - 30 lakást emelnek, négy egyemeletes épületben. a két és félszobás modern lakások terveit a szombathelyi építő ktsz fiatal tervezőmérnökei társadalmi munkában készítették. a tavasszal kezdődő építésnél a tulajdonosok lakásonként mintegy 700 forint értékű társadalmi munkát végeznek. segítenek a város kisz-fiataljai is. a lakások előreláthatólag az év végére készülnek el. /mti/

---

bb 25. harmincöt millió forint községfejlesztésre

vid/tm/m/sr

1963. március 9.

a zalai községek lakói 1963-ban harmincöt millió forint értékű községfejlesztési programot valósítanak meg. többek között egészségügyi és kulturális létesítményeket, utakat és járdákat építenek. hat községben épül orvosi rendelő, hat községben bővítik az iskolát, s 15 művelődési otthon építése fejeződik be. közös összefogással javítják az utviszonyokat is. tíz és fél kilométer hosszúságban kövesutat, s több mint harmincötezer folyóméter hosszúságú betonjárdát építenek a községekben. /folyt.köv./

10.18/a

- 15 -

PK

bb 25. /harmincöt ... 1. folyt./ m

a megye lakossága a községfejlesztési alapon tulmenően egymillió forint értékű, helyben fellelhető építőanyagot is felajánlott a közös célok megvalósításához. ezenkívül a hazafias népfront helyi bizottságainak kezdeményezésére csaknem hétmillió forint értékű társadalmi munkát vállalt a falusi lakosság. /mti/

...-

bb 27. hatóanyag szerinti műtrágya-gazdálkodás, preventív szántóföldi növényvédelem - új módszerek a mezőgazdasági termelés kemizálásában

1 le/m/ká

1963. március 9.

Legfejlettebb mezőgazdasági nagyüzemeinkben, az állami gazdaságokban a gépesítés mellett már alapvető szerepe van a kemizálásnak. nagyarányu előretörése a legutóbbi években kezdődött. az állami gazdaságok az idén, lényegében azonos területen, kétszer annyi műtrágyát használnak fel, mint 1959-ben. a növényvédőszer alkalmazása még gyorsabb ütemben növekedett: 1960-tól 1963-ig csaknem a háromszorosára, ebben a növekedésben jelentős része van annak, hogy a kukoricaföldek gyomtalanításában a mechanikus eszközöket mind inkább a vegyszerek váltják fel.

a rendelkezésre álló kémiai anyagok gyarapodása magával hozza a kemizálási módszerek fejlődését is. az állami gazdaságok tavaly új rendszert vezettek be a műtrágya-felhasználásban: a hatóanyag szerinti műtrágya-gazdálkodást. a műtrágyát nem mázsákban és holdként osztják el, hanem aszerint, hogy egy mázsa termék előállításához mennyi nitrogénre, szuperfoszfátra és káliumra van szükség. a husz legfontosabb szántóföldi és kertészeti növényre kidolgozott tápanyaggazdálkodási tájékoztatóban azt is meghatározták, hogy a gabona és a kukorica mennyi hatóanyag segítségével „épít fel”, egy mázsa szem- és egy mázsa szalma- illetve szár-termést.

az állami gazdaságok az idén a kemizálás másik területén, a növényvédelemben is új rendszert vezetnek be: a szántóföldi természetben megvalósítják a szőlőkben és gyümölcsösökben már évtizedek óta alkalmazott preventív védekezést. a kukoricánál ez részben már megtörtént az idén azonban kötelezően kiterjesztik a másik két fő növény-csoportra: a gabonafélékre és a pillangós takarmányokra is. /folyt.köv./

10.25/a

- 16 -

bb 27. /hatóanyag ... 1. folyt./ m

az évente jelentős pusztítást okozó talajlakó rovarok ellen eddig csak tömeges jelentkezésük után léptek fel, amikor már csupán a kártétel terjedését lehetett megakadályozni. az idén tavasszal az állami gazdaságok szántóterületének mintegy háromnegyed részén ellenőrzik a talajt, s a veszélyes mértékben fertőzött részeken azonnal megkezdik a megelőző védekezést.

a kémiai anyagok mezőgazdasági hasznosításának elterjedése következtében az állami gazdaságokban most a kemizálási szervezet kialakításával is foglalkoznak. a tervek szerint ez látná majd el egy-egy gazdaság minden üzemágának tápanyaggazdálkodási és növényvédelmi feladatait, vezetője vegyészeti ismeretekkel rendelkező mezőgazdasági mérnök lenne, s a szervezethez tartoznának a növényvédelmi szakmunkások, esetleg technikusok is. néhány nagy állami gazdaságban kísérletképpen már működik is hasonló szervezet, s a tapasztalatok szerint ott használják fel a leg-hatékonyabban a kémiai anyagokat. /mti/

...-

bb 31. végetért a kisipari szövetkezetek szabászversenye

t kf/gg/m/cz

1963. március 9.

az okisz elnöksége - annak érdekében, hogy a kisipari szövetkezetek szalonjaiból, szabó-műhelyeiből még szebb mestermunkák kerüljenek ki - országos szabászversenyt rendezett. a vetélkedés döntőjét az elmúlt napokban tartották a gellért szállóban. a most befejeződött versenyen hetvennégy mester legszebb, legujabb modelljeivel vett részt. a zsüri döntése alapján a női angol kabátok között tarjáni lászló, a szikra ktsz és kibizer ferenc, a szabók minőségi ktsz-ének dolgozója lett az első. a női francia kabátok versenyében john ágostonné, a sik ktsz szabásza szerezte meg az első helyet. a férfiszabók első díját tóth józsef, az egyenruházati ktsz és szilágyi györgy, a férfiruhaszabók kisipari szövetkezetének dolgozója nyerte.

a szabászverseny szombaton délelőtt az ünnepélyes eredményhirdetéssel és a díjkiosztással fejeződött be a gellért szálló gobelin termében. az arany, az ezüst és a bronz-érmeket, a pénzjutalmakat ferenczi tiber, az okisz elnökhelyettese adta át a nyerteseknek. /mti/

...-

10,26/m

- 17 -

bb.20. szinpompás kunsági népszokásokat elevenítenek fel a karcagi Lenin tisz fiataljai

vid/a/ cz

1963. március 9.

a karcagi Lenin termelőszövetkezet száz tagot számiáló művészeti csoportja a helyi Győrffy István nagykun múzeum segítségével feleveníti a már kihaltfélben levő, hagyományos kunsági népszokásokat. a farsangi vigadalmak idején megrendezték az első népviseleti bált. a mulatozók színes forgatagában megjelentek a széles kunsági puszták szilaj csikósai, a juhászok, a halászatot űző pákászok, a sárréti népviseletet hordó asszonyok. a kunsági népviselet mellett bemutatták a különböző népek legszebb ruhadarabjait is. a ságvári endre kulturális seregszemlére készülő több mint száz fiatal bemutatja majd a vetélkedőn a tanyázó esték legszebb mozzanatait. csak ebben a műsorban ötven fiatal lép színpadra és, életre kelti, a múlt század legszebb dalait, a téli esték népszokásait vegyítve a mai idők szokásaival, dalaival. tavaszi terveikben több színes rendezvény, szellemi öttusa, gyöngvirág-bál és más gazdag program szerepel./mti/

..

bb.21. a szerelők legyőzték a telet - idejében megkezdí az üzempróbát az oroszlanvi hőerőmű utolsó, a dunamenti hőerőmű első gépegysége

1/szf/a/ cz

1963. március 9.

a villamosenergia ipar nagy beruházásai megsínyelték a hosszú, nehéz telet. többé-kevésbé minden erőmű-építkezést visszavetett a sok havazás és az erős fagy. az iparág vezetői most veszik számba a késéseket, azt azonban már megállapították hogy az előrehaladott legfontosabb szerelési munkák terv szerinti ütemét sikerült megtartani. így nem késik az oroszlanvi hőerőmű 4. számú, sorrendben az utolsó gépegységének szerelése. az utolsó 50 megawatt teljesítményű gépegység, amellyel az erőmű elérí a tervezett 200 megawatt-kapacitást, minden valószínűség szerint májusban elkezdí próbüzemét, a nyár végén tehát átérhet a rendes üzemmenetre, s ezzel az oroszlanvi hőerőmű építése lényegében befejeződik.

a százhalombattán épülő dunamenti hőerőmű 1. számú 50 megawattos gépegységének elhelyezésén egész télen nagy erőfeszítéssel dolgoztak a szerelők. amióta javult az idő, a szerelést gyorsítják, s előreláthatólag nem lesz akadály a első gépegység nyárvégi üzempróbájának. ezt megelőzően a gépi berendezések próbáihoz részlegesen üzembe kell helyezni az erőmű 120 kilovoltos szabadtéri kapcsolóberendezését. a berendezést az idő javultával, gyorsított ütemben szerelik, s az első félévben a szükséges mértékben elkészülnek vele, hogy rajta keresztül vételezhessék az országos hálózatból a gépi berendezések próbáihoz szükséges villamosenergiát./mti/

10.35/a

- 18 -

bb.26. megváltozik a tanköteles korba lépő gyerekek összeírásának eddigi módszere - országosan bevezetik a beiratás előtti kötelező orvosi vizsgálatot

1/vt/a cz

1963. március 9.

a művelődésügyi minisztérium intézkedésére a tanköteles korba lépő gyerekek összeírásának eddigi formája megváltozik. az 1963-1964-es oktatási évre tanköteles korba lépők nyilvántartásbavétele céljából a szülők március 15 és április 1 között kötelesek minden olyan gyermek születési adatait és pontos lakcímét a lakóközret szerint illetékes általános iskola igazgatójának bejelenteni, aki 6. életévét a megelőző év szeptember 1 napja és a bejelentés évének szeptember 1 napja között betöltötte, illetve betölti. a bejelentés, amely szóban vagy írásban történhet, - nem érinti a beiratási kötelezettséget. a szülő továbbra is az eddig szokásos időben / a tanévzárást követő két munkanap / köteles gyermekét az általános iskola első osztályába beiratni.

ugyancsak kötelessége a szülőnek / gondviselőnek /, hogy az adatok bejelentése és a beiratás közötti időszakban gyermekét orvosi vizsgálatra vigye. ez általános jellegű és a szükséghez mérten terjed csak ki szakorvosi vizsgálatra. azokban az iskolákban, ahol iskolaorvos van, az ő, másutt az illetékes közreti orvos feladata a vizsgálatok elvégzése és az erről szóló igazolás kiadása. a szülőt erről az iskola igazgatója tájékoztatja. az előirt orvosi vizsgálat eredményétől függetlenül a szülő köteles gyermekét az iskolába beiratni. az iskola igazgatója a fennálló rendelkezések értelmében az orvos igazolása alapján - szükség esetén - a tanulót felmentheti a mindennapi iskolába járás alól. a szülő kérésére gyógypedagógiai áttelepítő bizottság elé kell vinni azokat a tanulókat, akiket az iskola igazgatója a mindennapi iskolába járás alól felmentett.

az igazgató engedélyezheti a testi és szellemi fejlettség szempontjából alkalmas olyan gyermek felvételét az általános iskola első osztályába, aki 6. életévét a tanév első hónapjában /szeptember / tölti be, ha a felvételt családi körülmények / a szülők magas életkora, a gyermek gondviselője egyedül álló személy, a családban másik első osztályba lépő gyermek is van stb. / indokolják és az iskolában van hely. a felvételi kérelmet a gyermek szüleinek / gondviselőjének / a tanévet megelőző április hó 1 napjág kell előterjeszteni az iskola igazgatójánál, csatolva hozzá a gyermek testi és szellemi fejlettségét igazoló hatóságí orvosi bizonyítványt.

/folyt.köv./

11.42/a

- 19 -

bb.26./ megváltozik..... folyt. /a

fentiekkel kapcsolatban a művelődésügyi minisztérium tanügyigazgatási főosztályán elmondották, hogy tavaly több mint 50 000 gyermeket vizsgáltak meg iskolai beiratás előtt budapesten és négy megyei jogú városban. a tapasztalatok igen hasznosak voltak, ezért az egészségügyi minisztériummal történt megállapodás értelmében ez évtől már általános érvényű a tanköteles korba lépők kötelező orvosi vizsgálata. a nyilvántartásba vétel új módszerét az tette lehetővé, hogy évről-évre az iskoláztatás csaknem 100 százalékos, a társadalom a szülők megértették a tanulás fontosságát és nagy gondot fordítanak arra, hogy gyermekük 6 éves korában iskolába kerüljön. a nyilvántartásba vétel megváltozott formája egyben tehermentesíti a pedagógusokat, akik eddig maguk végezték a tankötelesek összeírását a lakóterületen./mti/

-.-

bb.28. számottevő kedvezményben részesülnek a szarvasmarha-tenyésztő termelőszövetkezetek és háztáji gazdaságok - júliustól emelik a tej átvételi árát, egész évre kiterjesztették a ,, tejkorpa ,, juttatást

1/cs/a cz

1963. március 9.

az elmúlt évek aszályos időjárása miatt nagymértékben csökkent a szálas és lédús takarmányok termése, a rendkívül hideg és hosszantartó tél folyamán a rendelkezésre álló takarmányok és a korábbi évből tartalékolt készletek jórésze elfogyott már. ugyanakkor késik a kitavasodás, s későbbre várható az új termésű takarmány is. éppen ezért a szarvasmarha - s ezen belül a tehén - állomány kondíciójának megtartása, valamint a tej- és hústermelési előírányzatok teljesítése érdekében a kormány jelentős mennyiségű takarmányt juttat központi készletekből a szarvasmarha-tartó termelőszövetkezeteknek és háztáji gazdaságoknak.

a takarmány-juttatáson kívül számos más intézkedéssel is növelik a szarvasmarhatartás - különösen a tehéntartás, továbbá a tejtermelés és a növendékmarhák szerződéses nevelésének és hizlalásának - jövedelmezőségét. a termelőszövetkezetek közös szarvasmarhatenyésztésének sokirányú és messzemenő támogatásával egyidőben különös gondot kell fordítani a háztáji gazdaságok és az egyéni termelők szarvasmarhatenyésztési tevékenységére, s takarmányjuttatással enyhíteni a takarmányozási gondjaikat.

/folyt.köv./
10.44/a

- 20 -

bb 28. /számottevő ... 1. folyt./ m

a fenti célok megvalósítását az alábbi intézkedésekkel segíti az állam:

1./ a jelenleg érvényben lévő literenként 2.4 forintos tejfelvásárlási alapárát 1963 július 1-i hatállyal 20 fillerről emelik. 2./ a háztáji és egyéni tehéntartók részére eddig csupán a téli hónapokban adott literenként 20 dekagrammos, ugynevezett ,,tejkorpa,, - juttatást egész évre kiterjesztik. 3./ azok a termelőszövetkezetek, amelyek 1963 január 1.-e után üszőt állítanak tenyésztésbe, az üsző leellésekor az eddigi 2.500 forintos hiteletengedés helyett 4.000 forint összegű állami támogatást kapnak. 4./ a háztáji és egyéni tehéntartók, akik állatorvosi bizonyítványt igazolják tehénük, vagy üszőjük vemhességét, 70 kiló abraktakarmány vásárlására jogosultak állami áron. 5./ ugyanezek a saját tenyésztésű borjakra kötött nevelési vagy hizlalási szerződés alapján - az eddigi egyébként is kedvező felvásárlási árak érvényben tartásával - 200 kilós súlyra történő felnevelés esetén egy mázsa, 300 kilóig két mázsa, s a legalább 300 kilós súlyra történő hizlalás esetében három mázsa abraktakarmány vásárlására kapnak kiutalást. 6./ azoknak a termelőknek, akik a tenyészállatforgalmi gazdasági irodával vemhes üsző átadására kötnek szerződést, egy-egy üsző után három mázsa abraktakarmányt adnak állami áron.

a termelők a nevelési és hizlalási akcióban leszerződött üszőjüket saját teheneik pótlására joghátrány nélkül visszatárolhatják, vagy tovább tenyésztésre állíthatják be újabb szerződés alapján.

a tanácsai szervek fontos feladata, hogy a háztáji és az egyéni szarvasmarha-tartók legelőhasználatát lehetővé tegyék, rendszeresen vizsgálják felül a rét- és legelőgazdálkodás megjavítása érdekében tett sokirányú intézkedések végrehajtását. /mti/

-.-.-

bb 29. a nevelőhiány leküzdése, a pályaválasztási tanácsadás kérdése a nemzetközi nevelésügyi iroda idei közgyűlésének napirendjén

1 vt/gg/m/sr

1963. március 9.

a nemzetközi nevelésügyi iroda /bie/ végrehajtó bizottságának legutóbbi ülésén a művelődésügyi miniszter képviselőjében magyar részről dr. bencédy józsef, a művelődésügyi minisztérium közoktatási főosztályának vezetője, az unesco magyar nemzeti bizottsága nevelési albizottságának elnöke vett részt. a tanácskozásról tájékoztatta az mti munkatársát. /folyt.köv./

11.00/a

- 21 -

bb 29. / a nevelőhiány .... 1. folyt. / m

elmondotta többek között, hogy az ülésen két újabb országot vettek fel a bte tagjainak sorába: perut és szudánt. velük együtt a taglétszám már megközelíti a hatvanat. tárgyaltak az idei, júliusban összeülő közgyűlés előkészítéséről is. ennek napirendjén szerepel az alsófoku nevelőhiány leküzdése, a pályaválasztási tanácsadás kérdése, valamint a közoktatásügyi miniszterek beszámolója az 1962-63-as tanév eredményeiről, tapasztalatairól. az ülésen szó volt már a következő évi közgyűlésről is. kidolgoztak két kérdőív tervezetet, amelyek közül az egyik az idegennyelv oktatással, a másik a felnőtt-oktatással kapcsolatos. ezt a két témát vitatják majd meg az 1964 évi közgyűlésen. a kérdőíveket minden tagállam megkapja, hogy részletes válaszokat adhassanak, amelyeknek összesítése szolgál alapul a közgyűlés vitájához. a válaszokat kötetbe gyűjtve kiadják és megküldik a tagállamoknak, csak úgy, mint az elfogadott ajánlásokat. az ilyen jellegű dokumentumok folyamatos megjelentetése - folytatta tájékoztatóját a főosztályvezető - elsősorban az elmaradt, valamint a közelmúltban függetlenné lett ázsiai, afrikai, s latin-amerikai országok oktatásügyének fejlesztéséhez nyújt értékes segítséget. erről néhány küldött már be is számolt a végrehajtó bizottság ülésén. felhasználják ezeket a dokumentumokat az oktatásügy fejlesztéséhez más országokban, így hazánkban is.

foglalkozott még a végrehajtó bizottság a genfi egyetemen bevezetett tanfolyam tapasztalataival. itt az oktatásügy szervezésére és tervezésére képeznek szakembereket, végzett pedagógusokat. erre a tanfolyamra az unesco küld ösztöndíjasokat, elsősorban az elmaradt országokból, de bármely tagállam küldhet résztvevőket. /mti/

---

bb 30. a népfront közreműködésével helyes uton a mérleghiányos tsz - új országos akció a gyengébb közös gazdaságok megsegítésére

i di/tm/m/sr

1963. március 9.

alig több mint egy évvel ezelőtt borsod megyében, a mezőcsáti járásban bontakozott ki a népfront egyik, akkor még csak ígéretes akciója, amely azóta meghozta az első eredményeket is. a tapasztalatokról és a további tervekről a hazafias népfront országos tanácsánál tájékoztatták az mti munkatársát: /folyt.köv./

11.10/a

- 22 -

bb 30. /a népfront ... 1. folyt. / m

- az idén és a következő években csak akkor tudjuk megoldani a kenyérgabona-termesztésben, a gyümölcs- és szőlőtelepítések területén, valamint az állatállomány takarmánybázisának megteremtésében előttünk álló feladatokat, ha rövid időn belül elérjük, hogy megerősödnek, jól gazdálkodnak a ma még gyenge termelőszövetkezetek is. társadalmi ügyről lévén szó, természetesen, hogy mozgalmunk is részt kért a tennivalók ellátásából. a népfront sajátos eszközeivel, lehetőségeivel, a társadalom erőinek mozgósításával kíván hozzájárulni a célok mielőbbi eléréséhez.

- első lépésként a mezőcsáti járásban tiszakeszi községben próbáltuk ki erőnket és lehetőségeinket. itt a tsz gyengén gazdálkodott. az elmúlt hónapok jelentős fordulatot hoztak. kezdeményezésükre a gödöllői agrártudományi egyetem tanárai, munkatársaikkal együtt a helyes utra vezették a közös gazdaság vezetőit és tagságát. a helyszínen tanulmányozták a gazdálkodás rendjét, az irányítás módszereit, felmérték, mi az oka az elmaradásnak, hazatértük után pedig kidolgozták, hogyan lehetne változtatni a helyzeten. ezután a tsz vezetőivel megvitatták a javasolt tennivalókat, elmondották nekik: milyen arányokat kellene kialakítani, stb. ahhoz, hogy jobb eredményeket érjenek el. a vezetők köszönettel fogadták a tanácsot, s megpróbálták új módon dolgozni. közben is segítséget kaptak az egyetem szakembereitől, akik többször felátogattak tiszakeszire, a brigádvezetők egy részével pedig az egyetem tangazdaságában foglalkoztak. az összefogás eredményeként a tiszamenti tsz jól zárta a múlt évet, 31 forintot és 5 forint értékű terményt fizetett munkaegységként.

- a példa azt bizonyítja, hogy járható uton indultunk el a mezőcsáti járásban. a segítség nem általános és kizárólag elméleti jellegű volt, hanem a helyi viszonyok ismeretére épült, s szorosan kapcsolódott a gyakorlathoz is. arra természetesen nincs lehetőség, hogy az ország valamennyi, ma még gyengébben gazdálkodó termelőszövetkezetét egyetemi tanárok vezessék a helyes utra. a társadalmi összefogásnak lehetnek más formái is. a mezőcsáti járásban például a helyi szakemberek is okultak a tiszakeszi tapasztalatokból, s a jó módszerek elterjesztését most ők vették át. az ország más vidékein hasonló módon lehetne eredményt elérni. az egyetem, vagy az egyéb magasszintű mezőgazdasági intézmény tanárai, szakemberei egy-egy helyen határoznak meg az általánosan is alkalmazható irányt, a környék agronómusai, mérnökei pedig mintegy továbbvinnék a stafétabotot.

/folyt.köv./

11, 18/m

- 23 -

bb 30. /a népfrent ... 2. folyt./ m

- elgondolásaink szerint a mezőcsáti kezdeményezés országos akcióvá bővül a következő hónapokban. valószínűleg csongrád megyében folytatjuk a megkezdett sort. /mti/

bb 32. megkezdődött a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozói szakszervezetének 37. kongresszusa

t kf/kf/m/vg

1963. március 9.

a nyomda, - a papíripar és a sajtó dolgozói szakszervezetének 37. kongresszusa szombaton reggel megkezdte munkáját a szot tárogtató uti központi iskoláján. a kétnapos tanácskozáson megbeszéltek a szakszervezet vezetőségének, végrehajtó szerveinek és társadalmi aktivistáinak csaknem két és fél éves munkáját, megszabják a következő évek szakszervezeti tennivalóit. a kongresszus megnyitását jelen volt nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, brutyó jános a szot főtitkára, sándor józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, darvasi istván, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőhelyettese, lehr ferenc és horváth gyula könnyűipari miniszterhelyettesek, ott volt g. vanhaute, a vegyipari-, kőolajipari és a rokonszakmabeli munkások szakszervezetének nemzetközi szövetségének főtitkára és v.makelski, a szövetség titkára.

az elnöki megnyitót lengyel lajos a kossuth nyomda igazgatója tartotta, majd terényi lászló a szakszervezet főtitkára egészítette ki a kongresszusra készült írásbeli jelentést. a beszámoló értékelte a szakszervezetnek az elmúlt kongresszus óta végzett munkáját, megemlékezett a szakszervezet 100 éves fennállásáról. beszélt a központi vezetőség munkájáról ánkritikusan említette meg, hogy a szakszervezet nem foglalkozott kellő eredménnyel a megnövekedett túlórázásokkal. ugyancsak hiányos volt a vezetőség munkája abban is, hogy nem foglalkozott megfelelően a könyvkiadói dolgozók helyzetével, s nem tudott segíteni problémáikon.

a nyomda, a papírgyártó és feldolgozóipar fejlődéséről szólva a beszámoló közli, hogy a két kongresszus között az ipar csaknem egymilliárd forintot fordított beruházásra, felújításra, korszerűsítésre. /folyt.köv./

11.25/a

- 24 -

bb 32. /megkezdődött ... 1. folyt./ m

a feldolgozó iparban megnövekedett a műanyaglapu, korszerűbb, tetszetősebb csomagolóanyagok termelése. a nyomdaiparban az elmúlt 3 év alatt mintegy 400 új gépet és berendezést állítottak munkába, s közülük sokat kapott a kossuth nyomda. az athenaeum és a globus nyomda rekonstrukciója, a békési nyomda bővítése jelentősen növelte az ipar teljesítőképességét. a termelés korszerűsítésében most a legfontosabb feladatok közé tartozik az athenaeum nyomda új mélynyomó üzemének befejezése, a békési nyomda második rekonstrukciója, az alföldi nyomda bővítésének megkezdése, az új helyi nyomdaüzemek építésének mielőbbi befejezése, korszerű felszerelése. nagy szükség van a gyártási eljárások fejlesztésére, a termékek minőségének javítására, a papírgyártás, a könyvkiadás itthon és külföldön sok elismerést szerzett ugyan, de a kiemelt, reprezentatív termékeken kívül a többi kiadvány nem éri el az átlagos nemzetközi színvonalat. ehhez többek között a dolgozók gondosabb munkája, új nyersanyagok bátrabb alkalmazása, s újabb papír fajták gyártására van szükség. hazánkban 1938-ban az egy főre jutó papírfogyasztás nem érte el a 10 kilót, ma ez 23 kiló, s az öt éves tervidőszak végéig elérjük a 27 kilós átlagot. szóba kerültek az ipar termelését gátló okok is. a szolnoki papírgyárban például az egyenetlen szállítás és a rossz minőségű szalma egy év alatt 4 millió forint termelésekiesést okozott. a nagyöszszegű beruházással épült dunai szalmacellulózgyár teljesítőképességét a tervszerűtlen szalma ellátás miatt nem tudják kellően kihasználni.

a beszámoló foglalkozott még az üzemi demokrácia és a munkaverseny erősödésével, a dolgozók bérügyi kérdéseivel, az ujitómozgalom eredményeivel, a munkásvédelmi, üdülési, szociális problémákkal, eredményekkel a sport és kulturális élettel, a szakszervezet szervezeti kérdéseivel. végül a központi vezetőség kérte a kongresszust, hogy hagyja jóvá a tervet: a szakszervezet központi könyvtárát - a fővárosi tanács kérésére - a környező lakosság előtt is nyissák meg.

a jelentés illetve a főtitkári beszámoló után kauders imre terjesztette a kongresszus elé a számvizsgáló bizottság jelentését, majd megkezdődött a vita. /folyt.köv./

11.30/a

- 25 -

bb 33. megjelent a társadalmi szemle márciusi száma

m/cz

1963. március 9.

a folyóirat legújabb száma értékelést ad a választásokról, országunknak erről a nagy politikai eseményéről. dr. dallos ferenc irt erről cikket „a nép küldöttei”, címmel.

az ipari vállalatok összevonásának főbb tapasztalatát elemzi szurdi istván írása. a magyar- szovjet timföld és alumínium kooperáció fontosságát világítja meg osztrovszki györgy és szekér gyula tanulmánya. garamvölgyi károly a gyenge termelőség-vektetek helyzetét és a megerősítésükkel kapcsolatos feladatokat tárgyalja cikkében.

vörös gyula a marxizmus polgári elferdítése ellen c. cikkében szembeszáll a korai marx művek helytelen értékelésével és lebecsülésével, burzsoá és jobboldali szociáldemokrata eltorzításai-
val.

a testvérpártok folyóirataiból ezuttal a nova myst, a csehszlovák kommunista párt 12. kongresszusáról szóló cikket veszi át /rövidítve / a társadalmi szemle.

sipos aladár konzultációs cikke a kapitalista világrendszer harmadik elhuzódó agrárválságának jellemzését adja.

a német szocialista egységpárt 6. kongresszusáról vámos ignác, a nyugati szövetségi politika válságáról haynal kornél, az európai lakásépítés helyzetéről zoltán lászló írását közli a folyóirat „nemzetközi szemle”, rovata. ezen kívül könyvismertetéseket olvashatunk a társadalmi szemle legújabb számában. /mti/

...-

bb 34. új oktatási formát javasol a textilipar - megkezdődött a textilszakszervezet 21. kongresszusa

t sb/gg/m/vg

1963. március 9.

szombaton megkezdte kétnapos munkáját a textilipari dolgozók szakszervezetének 21. kongresszusa. a tanácskozáson megjelent szurdi istván, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, nagy józsefné könnyűipari miniszter, vass-witteg miklós, a szot alelnöke, bugár jánosné, a szot titkára és varga józsef, a ruhaipari dolgozók szakszervezetének főtitkára. /folyt.köv./

11.38/a

- 26 -

bb 34. /új oktatási ... 1. folyt./ m

ratkó anna, a textil szakszervezet elnöke nyitotta meg a kongresszust, majd tóth anna főtitkár számolt be a legutóbbi kongresszus óta végzett munkáról és az új feladatokról. a textilipar teljesítette termelési tervét és jelentősen javította az áruk minőségét, bővítette a választékot az ötéves terv első két évében. sokkal többet kell tenni azonban a termelékenység emeléseért és a munkások, munkásnők mértéktelen túlóráztatása ellen. tavaly 28 százalékkal többet túlóráztak a dolgozók, mint az előző évben. így összesen 2.1 millió órával rövidült meg a dolgozók szabadideje, amelyre már évek óta nem volt példa. gyakori még, hogy nemcsak a sürgős exportmegrendelések, hanem a szervezatlenség miatt is túlóráztatni kell a dolgozókat. a könnyűipari minisztérium is előírt olyan feladatokat, amelyekről már a tervezés időszakában tudta, hogy csak túlórával lehet teljesíteni. nem volt elég határozott a szakszervezet sem, mert sok esetben engedélyt adott a szombat éjszakai és a vasárnapi munkára is. az üzemeknek tervszerű megelőző intézkedésekkel, a termelékenység növelésével kell csökkenteni a túlóráztatást, a szakszervezeti bizottságok pedig szigorú ellenőrzéssel akadályozzák meg a dolgozók szabadidejének mértéktelen megcsönkítését.

a textilipar idei terve a tavalyinél 4.3 százalékkal több áru gyártását írja elő. sok új gép segíti ennek az előirányzatnak a valóra váltását. a dolgozók szakismereteinek és általános műveltségének emelése nélkül azonban nem láthatják el jól feladatukat a gépek kezelői. ezért különösen sürgős teendő az oktatási munkák kiterjesztése. a fontos munkakörökben szakmunkásképzést adó tanfolyamokat kell szervezni és széleskörű továbbképzésbe kell bevonni azokat a művezetőket, akik nem rendelkeznek technikai végzettséggel. a textilipar dolgozóinak majdnem a fele viszont még az általános iskola nyolcadik osztályát sem végezte el. tavaly 1760 és az idén 2700 dolgozó kezdte meg az általános iskolai tanulmányainak pótlását. új oktatási formák bevezetésével azonban meg lehetne sokszorozni az iskolákban tanuló dolgozók számát. többen tanulhatnának, ha az oktatás alkalmazkodna változó műszakokhoz, s délelőtt és délután is lenne tanítás. közös 7-8. osztály megszervezése is megkönnyítené a munkát, de különösen nagy segítséget jelentene, ha a művelődésügyi miniszter hozzájárulna a szakszervezet elnökségének javaslatához és engedélyezné, hogy levelező tagozaton is elvégezhessek a dolgozók az általános iskolát. /folyt.köv./

11.45/a

- 27 -

ka

bb 35. összeült a bányász szakszervezet kongresszusa - a tanácskozás szolidaritását fejezte ki a sztrájkoló francia bányászoknak - elismerés bányászaink derekas téli helytállásáért

t szf/gg/m/ki

1963. március 9.

Szombat délelőtt az édosz székházának nagytermében összeült a bányaiipari dolgozók szakszervezetének 18. kongresszusa. megjelent a tanácskozáson és az elnökségben foglalt helyet fock Jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöki helyettese, Varga György, a szot titkára, Kisházi Ödön munkaügyi miniszter, dr. Lévárdi Ferenc, a nehézipari miniszter első helyettese, dr. Simonovits István, az egészségügyi miniszter első helyettese, Haracska Imre nehézipari miniszterhelyettes, Nemeslaki Tivadar, a komárom megyei pártbizottság első titkára.

A tanácskozást Zgyerka János, a szakszervezet elnöke nyitotta meg. indítványozta, hogy a kongresszus fejezze ki szolidaritását a sztrájkoló francia bányászoknak és kívánjon sikert követeléseik kivívásához. nagy taps jelezte az indítvány elfogadását.

Ezután Blaha Béla főtitkár, a szakszervezet központi vezetőségének a 17. kongresszus óta eltelt időszak munkájáról, eredményeiről előterjesztett írásos jelentését a jövőbeni tennivalók ismertetésével egészítette ki.

Abból indult ki, hogy a népgazdaság, ezen belül a bányászat örvendetes eredményeivel összhangban tovább javultak a bányák dolgozóinak élet- és munkakörülményei, s ez is hozzájárult ahhoz az összeforrottsághoz, egyetakaráshoz, bizalomhoz, amely a párt és a nép között kialakult, s amelyet hűen jellemez az ideai kemény tél nehézségeinek leküzdése. a bányászok vállalták termelési terük teljesítését és erőfeszítésük eredményeként szén-, gáz került a hűlő tüzhelyekbe, kályhába, kazánokba. a kongresszus emelvényéről is hála és elismerés jár ezért a bányák dolgozóinak. a bányászat második öt éves tervének eddigi eredményei igen biztatóak, a váratlan téli tüzelőellátási nehézségek azonban azzal a tanulsággal szolgálnak, hogy a jövőben az igények gondosabb felmérésére van szükség.

A termelés növelésének első feltételeként a műszaki fejlesztést jelölte meg a beszámoló. az utóbbi években sokat haladt technikailag bányászatunk, mégis, akár a szocialista, akár a fejlett kapitalista országok bányászatát nézzük, azt látjuk, hogy még nagy elmaradást kell pótolni. a /folyt.köv./

11.55/a

- 28 -

bb 35. /összeült ... 1. folyt./ m

A műszaki fejlesztésre fordított összeg nálunk még mindig alatta van a környező országokban erre a célra költött pénznek. ugyanakkor arra is fel kell hívni a figyelmet, hogy a már meglévő technikai berendezések jobb kihasználására van szükség. irányítottabbá, szervezettebbé kell tenni a műszaki fejlesztést. a termelés korszerűsítése, az üzemek műszaki előrehaladása megkívánja a dolgozók szakmai és általános tudásának növelését. a vájárak és egyéb szakmunkások képzése jelenteg nincs összhangban a követelményekkel, a technikai változásokkal.

Az utóbbi években javult a beruházások összpontosítása, irányítása, de még mindig lassan térül vissza a befektett összeg, ma is épülnek olyan bányüzemek, amelyek nem érik el a tervezett kapacitást. beruházóink jobban támaszkodjanak a kgt-ben rejlő lehetőségekre.

A szocialista munkaverseny szervezésében a szakszervezetre háruló feladatok közül kiemelte a beszámoló a szocialista brigádokkal való fokozottabb foglalkozást. jelenleg 2700 brigádban 35.000 bányász versenyez a szocialista címért, s az olajbányászatban a dolgozóknak több mint a fele vesz részt ebben a versenyben. minden támogatást megér, ha számuk tovább növekszik. nyomatékosan hangsúlyozta a beszámoló, hogy a bányászok biztonságának fokozása egész sor sürgős intézkedést követel a nehézipari minisztériumtól, az országos bányaműszaki főfelügyelőségtől és a szakszervezettől is.

Befejezésül a dolgozók szociális és kulturális viszonyairól szólva megállapította a beszámoló, hogy az elmúlt években növekedett a bányászok átlagbére. a szakszervezet a jövőben is ellenőrzi a második öt éves tervben meghatározott bérszínvonal elérését és a bérarányok további javítását.

Ezután megkezdődött a beszámoló feletti vita. /folyt.köv./

bb 37. hazautazott dr. Otto Timp osztrák oktatásiügyi szakember

gg/m/sr

1963. március 9.

Dr. Otto Timp miniszteri tanácsos, az osztrák közoktatási minisztérium főosztályvezetője többnapos látogatás után Szombaton elutazott Budapestről. itt tartózkodása során meglátogatta a pedagógiai tudományos intézetet, a művelődésügyi minisztérium több főosztályát és az 1. István gimnáziumot, ahol a politechnikai oktatást tanulmányozta. fogadta a miniszteri tanácsost Lugossy Jenő miniszterhelyettes is. /mti/

12.04/a

- 29 -

bb.36. másodfoku belvízvédelmi készültséget rendeltek el a fővárosban - vizsgálják a külső városnegyedekben a villamospályákat

i/hbj/a cz

1963. március 9.

a belvízvevesség még a főváros területén is gyors intézkedéseket követel. több városnegyedben - ahol még hiányos a csatornahálózat, vagy egyáltalán nincs - a belvíz a mélyebb területekre huzódik és pincéket önt el. a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága - mint budapest árvízvédelmi hatósága - elrendelte a másodfoku belvízvédelmi készültséget. együttműködve a tűzoltósággal, a kerületi tanácsok építési igazgatóságaival, a csatornázási művekkel, a talajerőgazdálkodási vállalattal, amely ugyancsak rendelkezik szivattyúkkal, intézkedik a belvizek elhárítására. pinceelöntéseket jelentettek a 4., a 14., a 17., a 18., a 20., a 21. kerületből, s a bejelentések nyomán több száz helyre vonultak ki szivattyú egységekkel.

számolni kell azzal is, hogy az olvadás miatt néhány villamosvonalon a belvíz megrongálja a pályát és „felpuposodnak”, a kőkocka burkolatok, szombaton délelőtt ugyan minden vonalon járt a villamos, budaörs környékén azonban a víz elöntötte a pályát. a fővárosi villamosvasut intézkedett, hogy a külső városnegyedekben alaposan vizsgálják át mindenütt a pályákat és az olvadás következtében „felpuposodott”, kőkocka burkolatot gyorsan távolítsák el. ennek érdekében megerősítették a fővárosi villamosvasut gyors karbantartó részlegét és a fővárosi ut és vasutépítő vállalat is nagy erőket irányít erre s munkára./mti/

-. -

bb.38. szakmunkás-avató ünnepséget tartott 1200 építőipari fiatal

sb/a cz

1963. március 9.

az építő-fa és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének székházában szombaton mintegy 1200 építőipari fiatal tartott szakmunkásavató ünnepséget. csillag lászló, a munkaügyi minisztérium főosztályvezetője, seregély aladár építésügyi miniszterhelyettes és török jános, az építők szakszervezetének alelnöke köszöntötte a fiatalokat abból az alkalomból, hogy sikeresen vizsgáztak és most már átvehetik munkahelyükön a szakmunkás bizonyítványt. ezután mekis józsef munkaügyi miniszterhelyettes, valamint az építésügyi minisztérium és az építők szakszervezetének képviselője átadta a szóbeli, az írásbeli és a gyakorlati vizsgákon egyaránt jeles eredménnyel végzett 29 ifjú szakembernek a kitüntetett vörös szakmunkás-bizonyítványt. ezenkívül 10 fiatal könyvjutalmat kapott a szakszervezetben végzett eredményes munkáért./mti/

-. -

12.10/a

- 30 -

bb 39. divatbemutató a gundelben

t kf/tm vm vg

1963. március 9.

a fővárosi mértékutáni szabóság szombaton délelőtt divatbemutatót rendezett a gundel étterem különtermében. az osztályon felüli szalonok több mint száz női, férfi és gyermek modellel mutatják be legújabb, legszebb tavaszi, nyári divatkülönlegességeiket./mti/

-. -

bb 40. a rendőrség felhívása

tm vm sr

1963. március 9.

a rendőrség kéri azt a személyt, akit 1963. február 13-án hajnalban budapesten az ötödik kerületben a dunaparton két férfi megtámadott és karóját, cigarettatárcáját, valamint aktatáskáját - amelyben parketta-darabok voltak - ellopták, hogy saját érdekében jelentkezzen a budapesti rendőrfőkapitányság vizsgálati osztályán, budapest, nyolcadik kerület, tolnai lajos utca 39, földszint 1. szám alatt.

x x x

a rendőrség eljárást indított czakó károly büntetett előéletű, tizedik kerület, hős utca 15 szám alatti lakos ellen, aki weber géza csehszlovák állampolgárnak adta ki magát s kisebb-nagyobb pénzüsszeget csalt ki olyan emberektől, akiknek rokonai csehszlovákiában élnek. a budapesti rendőrfőkapitányság kéri a károsultakat, akiket czakó károly becsapott és még nem tettek feljelentést ellene, hogy jelentkezzenek személyesen budapest, nyolcadik kerület, tolnai lajos utca 39. első emelet 11 szám alatt, vagy telefonon a 131-210 132-es mellékállomáson./mti/

-. -

bb 41. elhunyt sásdi lászló, táncos és koreográfus

tm vm sr

1963. március 9.

sásdi lászló, a néphadsereg művészegyüttesének táncosa és koreográfusa elhunyt. a művészegyüttes sásdi lászlót saját halottjának tekinti és temetéséről később intézkedik./mti/

-. -

13.12/a

- 31 -

bb 44. időjárásjelentés

tm/m/cz

1963. március 9.

a meteorológiai intézet jelenti március 9-én, szombaton 13 órakor:

enyhe marad az idő

átmeneti enyhülés után az országban a balti tenger vidékén és részben Lengyelországban is újra hidegre fordult az idő, ezzel szemben nyugat-európában és közép-európa térségében folytatódik az enyhe légtömegek nyugat-keleti irányu áramlása. ezekben a légtömegekben a brit-szigetek és franciaország felett többhelyen kialakult futó zápor és zivatar. hazánkban tegnap kissé felhős, északkeleten erősen felhős, száraz idő volt, gyenge délnyugati, nyugati szél fújt. a hőmérséklet napközben 9-12, sőt a délkeleti határmegyékben 13-14 fokig emelkedett, viszont nyíregyháza-miskolc vonalától északra élesen elhatárolódva a viszonylag kevés napsütés miatt a legmagasabb nappali hőmérséklet csak 5-7 fokot ért el. ma hajnalra délen 0, plusz 3, északon 0, mínusz 4 fokig hűlt le a levegő. tegnap az olvadás országsszerte tovább folytatódott és ma reggel már csak a dunántul nagy részén és az északi hegyvidéken volt vastagabb, összefüggő hótakaró. hegyeinkben ma reggel a következő hóvastagságok voltak. budapesti szabadsághegy 58, dobogókő 42, galyatető 75, kékestető 83, mátraháza 38, lillafüred 25, bánkut 72, farkasgyepű 40, misinatetőn csak hófoltok vannak. a hó a hegyeken is mindennél erősen olvad - budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 6.1 fok volt, 1.9 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, változatlan.

várható időjárás vasárnap estig: az enyhe idő tovább tart. változó mennyiségű felhőzet, néhány helyen kisebb eső, a dunántulon holnap kissé élénkebb szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet általában 6-9 fok között, délkeleten helyenként 9 fok felett. a duna vizállása ma reggel 152 centiméter. /mti/

13,20/m

-32-

bb 42. dunaujvárosban elkészült az idei első harminckét lakás - három műtermi lakás az új épületekben

vid tr vm ki

1963. március 9.

dunaujvárosban, a belváros szívében, a pártház melletti lakásépítkezést november-decemberben „télielcsitették”, a négyemeletes épületek lakásait beüvegezték, s hőlégfúvóval, majd a bekapcsolt távfűtéssel olyan hőmérsékletet teremtettek, hogy a szakiparosok nyugodtan dolgozhattak. így a terv szerint is meghosszabbított határidőre, három épületben, harminckét korszerű lakás építését befejezték. mindegyik épület negyedik emeletén, tágas üveglakásokkal, egy-egy műtermi lakást is építettek. itt kapnak lakást a városban letelepedett fiatal képzőművészek.

az idei év első lakásait a beruházók több kisebb építészeti hibával vették át. ezeket az építők a hónap közepéig kijavítják. a lakók március második felében költöznek be.

a három épület földszintjén a nyáron kiállítási csarnok nyílik és ide költözik át a városi idegenforgalmi hivatal, valamint az ibusz kirendeltség. /mti/

-. -

bb 43. a fővárosi fürdőigazgatóság közli

gg vm vg

1963. március 9.

hogy a gellért fürdőt március hó 11-én hétfőn áramszünet miatt reggel fél hét óra helyett délután három órakor nyitják meg a közönség részére. /mti/

-. -

bb 45. megkezdtek a termelést a téli kényszerpihenőre ítélt komárom megyei üzemekben

vid/tr/m/ki

1963. március 9.

komárom megyében megkezdtek a termelést azokban a gyárakban, ahol a nagy tél miatt egyáltalán nem, vagy csak csökkentett ütemben dolgozhattak. a tatabányai cement- és mészmű mészégető üzemében - ahol a szénhiány miatt teljesen szünetelt a munka - már működnek az égető kemencék. bár a kész termékek szállítása meggyorsult, a jelenleginél jóval több üres vagonra van szükségük, hogy az üzemben felhalmozódott cementet rendeltetési helyére küldhessék.

/folyt.köv./

13.25/a

- 38 -

Handwritten signature

bb.45./megkezdtek..... 1.folöt./m

hasonló a helyzet a lábatlani cement- és mészműnél is. mindkét helyen éjszakai és vasárnapi rakodással gyorsítják majd meg a szállítást. az időjárás még most is próbára teszi azonban a kőfejtőket a cementgyárak kőbányáiban, ahol sokkal körülményesebb a munka mint a tartós, kemény hidegben, mert az olvadás gyakran kőzetomlást okoz. ezért műszakonként végigvizsgálják a kősziklákat és csákányokkal, feszítővasakkal lebontják a meglazult kőtömböket.

a komárom megyei építőipari vállalatnál is megkezdődött a munka. visszarendelték a 900 fagyszabadságon levő munkást. bár a fagy a talajmunkákat még akadályozza, a falazás, a középblokk gyártás és szerelés már teljes ütemben megkezdődött. a komáromi kőotajipari vállalat almásfüzitői üzemében is könnyebb már a dolgozók munkája. megszűntek a csőbefagyások és a korábban leállított üzemrészekben ismét megkezdték a termelést. felöltötték az új, nagyteljesítményű furfurolos üzemet és hétfőn itt is megkezdik a kenőolaj finomítást. teljes kapacitással azonban csak akkor dolgozhatnak, ha a dunán ismét megkezdődik a nyergolvasztás. /mtl/

---

bb 46. ülést tartott a gépipari tudományos egyesület választmánya - kiosztották a gépipari tudományos díjakat

t sl/tr/m/ki

1963. március 9.

a gépipari tudományos egyesület választmánya szombaton ülést tartott a technika házában, ahol megvitatták a múltévi munkáról és az ideai feladatokról szóló főtitkári jelentést. az ülésen részt vett csergő jános kohó- és gépipari miniszter, bakonyi sebestyén endre, az országos tervhivatal elnökhelyettese, friss istván, a közgazdaságtudományi intézet igazgatója és dr. valkó endre a mtesz főtitkára.

a tanácskozást dr. varga józsef, az egyesület elnöke nyitotta meg, majd csergő jános miniszter ismertette a gépipar időszerű kérdéseit. a többi között hangoztatta, hogy a gépipar exportja tavaly jóval kisebb mértékben növekedett, mint az iparág össztermelése, s ez nem utolsó sorban a műszaki fejlesztésben tapasztalható hibákkal magyarázható. /folyt.köv./

14.00/a

- 34 -

/bb 46. ülést tartott.....1.folyt./vm

bár egész sor új gyártmány mintapéldánya készült el és némelyiknek már a sorozatgyártása is megindult, az igazán korszerű cikkek választéka még mindig igen kicsi. most és a következő években minden erőt a műszaki fejlesztésre, a korszerű technika elterjesztésére fordítanak. már az ideai beruházások is nagyrészt az ugynevezett kiemelt iparágak, a műszeripar, a híradástechnika és a szerszámgyártás fejlesztését szolgálják. a gépi beruházásoknak kerekén egyharmadát ez a három iparág kapja. negyvenkét beruházás fejeződik be az idén, a többi között a győri célgépgyár, a kecskeméti reszelőgyár, a debreceni orvosi műszergyár építkezései, továbbá a debreceni gördülőcsapágygyárban az ágytokgyártás fejlesztése. megkezdődnek a híradástechnikai ipari kutató intézet építkezései, a csepeli, a kőbányai, valamint a fémáru- és szerszámgyártás korszerűsítése. a gépiparról szóló párthatározat szellemében mintegy ötven féle gépelem gyártását központosítják, ezzel is javítják az üzemek közötti kooperációt, növelik a termelékenységet. a miniszter hangsúlyozta, hogy a műszaki fejlesztésben nagyjelentőségű feladatok várnak a mérnökökre és technikusokra, s örvendetes, hogy kezdeményező-készségük egyre inkább kibontakozik. az eddig számbavett javaslatok szerint az idén mintegy hatezer új gyártásfejlesztési módszert akarnak bevezetni a gépiparban, s ezzel kerekén egymilliárd forint megtakarításhoz segítik a népgazdaságot.

az egyesület működéséről gál ödön, a gte főtitkára számolt be. kiemelte, hogy a jövőben még tevékenyebben igyekszik segíteni az egyesület tagsága a gépipar strukturális átalakítását s arra kérte a gazdasági vezetőket, hogy a műszakiak hasznos javaslatait az eddiginél rugalmasabban, gyorsabban használják fel.

a választmányi ülés a tudományos díjak és kitüntetések átadásával ért véget. a pattantyus á.géza emlékérem arany fokozatát biacs nándor tanszékvezető egyetemi tanár, az ezüstfokozatot dr.vörös imre tanszékvezető egyetemi tanár, a bronzfokozatot dr.szathmáry józsef egyetemi docens kapta. a bánki-donáth emlékérem aranyfokozatával makádi andrást a csepel autógyár műszaki fejlesztési főosztályának vezetőjét, az ezüst fokozattal szenkovits mihályt, a magyar hajó-és darugyár műszaki igazgatóját, a bronzfokozattal szőke béla nyugdíjas gépészmérnököt tüntették ki. négy műszaki szakember a szocialista munkáért érdemérem, négy pedig a munka érdemérem kitüntetését kapta. a gépipari tudományos egyesület 21 tagját a gépipar kiváló dolgozója, 18 tagot pedig miniszteri elismerő oklevéllel tüntettek ki. /folyt.köv./

14.35/m

- 35 -

PEL

/bb 46. ülést tartott....2.folyt./vm

dr. michelberger pált, párkai istvánt és dr. kardos árpádot kiemelkedő szakcikkeikért irodalmi díjjal jutalmazták./mti/

- . -

bb 50. harmadfoku árvízvédelmi készültség a zagyván és a tarnán - megkezdtek a jégrobbantást - a nagy folyók mozdulatlanok - mezőkövesd felszabadult az elöntéstől - a debreceni vízügyi igazgatóság másodfoku belvízvédelmi készültséget rendelt el

ö sb/vid vm tr

1963. március 9.

az ország nagy folyóin még mindig nem törte meg a jég ellenállását az enyhülés, a hegyi patakokat és a belvízlevezető csatornákat azonban már tele töltötte vízzel az olvadás. a mátrából lezuduló víz jelentősen megduzzasztotta a zagyvát és a tarnát. ezért szombaton a vízügyi szervek már elrendelték a harmadfoku árvízvédelmi készültséget. a víz kilépett medréről és több helyen elöntötte a hullámteret, összetörte a jégtakarót és felhalmozta a jégtáblákat. a vízügyi szakemberek kérésére most már a honvédség műszaki alakulatai is segítenek a védekezésben és robbantásokkal távolítják el a víz útját akadályozó jégtorlaszokat. az olvadás a debreceni vízügyi igazgatóság területén is fokozódott, s így másodfoku belvízvédelmi készültségben dolgoznak a mélyebb területeken összegyűlt víz gyors levezetésén.

komárom megyében hét községet veszélyeztetett a hegyes-és dombos vidékről lezuduló hó. az önkéntes és az állami tűzoltóegységek szivattyuzással segítettek a lakosságnak. ácson csak többszöri átemeléssel tudták vízteleníteni a pénzásási új lakótelep utcáit, szőny új telepén pedig pincéket szabadítottak meg a víztől. a veszprém megyei berhidán 30-40 centiméteres víz árasztotta el a völgy mélyén fekvő község két utcáját. a termelőszövetkezet, a gépállomás és a környék ipari üzemének dolgozói, valamint a tűzoltók küzdenek a víz ellen. a közös erőfeszítés eredményeként egyelőre nem volt szükség a lakások kiürítésére. sokkal nehezebb helyzetbe került azonban mezőkövesd, amelynek főterét pénteken este elöntötte a medréről kilépő hor és kánya patak. az északmagyarországi vízügyi igazgatóság irányításával homokzsákokkal bástyázták el az üzletek és a házak bejáratait, s a munkásörök pedig térdig-érő vízben segítettek 15 veszélyeztetett lakás kiürítésében a lakóknak. a hirtelen jött áradás nem tartott sokáig. a víz alig négy óra múlva visszahúzódott medrébe. a visszamaradt szennyes hó 150 kutat és 70 pincét öntött el de már megkezdtek a szivattyuzást.
/folyt.köv./

14.50/a

- 36 -

/bb 50. harmadfoku.....1.folyt./vm

a megduzzadt hegyi patakok több délborsodi falut is elöntéssel fenyegettek. az eger patak kilépett medréről és elárasztotta egerlövő község határát. mezőnagyminhályon a csincse-patak okozott fáradságos munkát a falu lakosainak. a veszélyes mederszakaszokon péntek délutántól késő éjjelig magasították a töltéseket, nehogy betörjön a víz a községbe. a heves megyei ecséi völgyben a dombokról lerohanó víz a külszíni szénbányát veszélyeztette. a víz fel-fogására a bánya felett korábban már két tárolómedencét építettek, de ezek a tárolók most kicsinek bizonyultak. a vízügyi szakemberek és a bánya vezetőinek irányításával ezért a szombatra virradó éjszaka kotrógépekkel és dőmperek segítségével árapasztó csatornát építettek. ezzel sikerült megakadályozni a bánya elöntését és most már zavartalan a termelés./mti/

- . -

bb 51. „szigeteken,, dolgoznak a baranyai traktorosok

vid j vm ká

1963. március 9.

a baranyai határ, az ország legdélibb vidéke, igazi tavaszi képet öltött a hét végére. a verőfényes, meleg szombati napon a gépek százai és emberek ezrei dolgoztak már a földeken. az elsők között vonultak ki a körzetükbe a gépállomások traktorai. a gépállomások vezetői úgy döntöttek, hogy az idén nem tartanak külön tavaszi gépszemlét, nem vonják vissza a traktorokat az „első vonalból,, hanem a helyszínen, munka közben győződnek meg üzemképességükről.

az állami és a szövetkezeti gazdaságok, valamint a gépállomások traktorai közül több mint félezer dolgozott már a hét végén. többségük műtrágyát szórt az őszi vetésekre és istállótrágyát hordott a földekre, a lánctalpas erőgépek pedig megkezdtek a szántást. valóságos „szigeteken,, dolgoznak a traktorosok. a dimbes-dombos baranyai határ ugyanis nagyon váltakozó képet mutat most. a dombháton szépen „megpirkadt,, a föld, a lejtőket azonban még hó borítja, míg a laposabb részeken belvizek csillognak. a traktorosok „szigetről-szigetre,, vándorolnak, azaz kikeresik azokat a helyeket ahol sem hó, sem víz nem akadályozza a munkát./mti/

- . -

15.00/n

-37-

bb 47. kilencven öntözési szakmunkás vizsgázott békéscsabán

vid/j/m/ká

1963. március 9.

békéscsabán, a kőrös partján épült ifjusági tábor a téli és a koratavaszi hónapokban öntözési szakmunkásképző tanfolyamnak adott helyet. szombaton 90 termelőségvetkezeti tag vizsgázott itt neves szakemberekből álló bizottság előtt, a vizsgázók alapos szakmai felkészültségről adtak számot. békéscsabán egyébként az évben összesen 600 termelőségvetkezeti tag szerzi meg az öntözési szakmunkás-bizonyítványt. /mti/

...

bb 48. lila foltok a szársomlyón

vid/j/m/ká

1963. március 9.

a nagyharsány felett magasló szársomlyón kinyílt a magyar kikerics, hazánk legritkább vadvirága. a mészkősziklák között, ahol néhány napja még hó fehérlett, most lila foltokban pompázik a kikerics. ez a mediterrán jellegű vadvirág az egész kárpát-medencében csak ezen a 442 méter magas, magányos hegyen található. legközelebbi lelőhelye az adriai tengerpart, a hosszú tél miatt a magyar kikerics nyílása jócskán késői, más években ugyanis már február közepén megjelent a déli lejtőn. ez a botanikai esemény kapcsolatban van egy fontos mezőgazdasági munkával: a borsóvetéssel. tudnillik amikor a szársomlyón kinyílik a magyar kikerics, bizonyos, hogy pár napon belül megkezdik a borsóvetést a hegy lábánál. /mti/

bb 49. vetik a korai borsót, vasárnap sem szünetel a mezei munka a viharsarokban

vid/j/m/ká

1963. március 9.

békés megyében a termelőségvetkezeti nagy táblákon megelevenedett az élet. a napfényes, szép idő mindenütt a földekre csalogatta az embereket. a tótkomlói viharsarok tsz-ben négy lánc-talpas traktor éjjel-nappal forgatja a barázdákat. szombat reggel 18 könnyebb típusú erőgép is munkához látott: fogasolják az őszi mélyszántást, simítóznak. a végegyházi szabadság tsz-ben - ahol az összes őszi kalászoszt fejtrágyázták, s a tavaszi vetésű növények alá is kiszórták már az alapműtrágyát - vetőágyat készítenek a traktorok. ebben a szövetkezetben vasárnap sem szüneteltetik a mezei munkát.

a battonyai gépállomás körzetében valamennyi termelőségvetkezet földjén dolgoznak a traktorok, készítik a magágyat, s vetik a korai borsót, mákot. /mti/

...

15.05/n

-38-

bb 53. megnőtt a belvizzel előntött mezőgazdasági terület, áttérnek a folyamatos szivattyúzásra

i le vm ká

1963. március 9.

a mind jobban erősödő felmelegedés hatására országszerte meggyorsult a hótakaró olvadása. az országos vízügyi főigazgatóságon kapott tájékoztatás szerint szombaton reggel mintegy 175.000 holdat borított belvíz. ebből körülbelül 40.000 hold a vetés, 34.000 hold a tavaszi munkákhoz előkészített szántó és csaknem 100.000 hold a rét és legelő. a legujabb belvizek-elöntések főleg szolnok megyei gazdaságok területét érintik. az elmúlt tíz napban a tiszántulon volt a legnagyobb a belvizek-veszély, most kezd kiterjeszkedni a duna-tisza közéire, s várható, hogy a további felmelegedés során áthúzódik a dunántulra is. némileg rontja a helyzetet, hogy a levegő páratartalmának növekedése miatt csökkent a hótakaró párolgása, s hogy a lassu felengedése miatt a talaj is csak igen keveset tud felszívni az olvadó hóból. a hólé, illetve a belvizek nagyobb részét szivattyúkkal távolítják el. a szivattyutelepek másodpercenként 60 köbméteres teljesítménnyel dolgoznak s az eddigi szakaszos üzemelésről áttérnek a folyamatos működésre.

a szivattyúk egyelőre könnyen továbbíthatják a kiemelt vizet, mert a folyók, csatornák még mindig kis, vagy legfeljebb közepes vízállásúak. a patakok, kisebb vízfolyások medre azonban sok helyen már telített, ezért a domboldalokról lezuduló hólé kisebb átmeneti elöntéseket okozott egyes, főleg dunántúli falvak belterületén is. győr, veszprém és fejér megye több falujában - így például naszályon, koroncón, felcsuton, baracskán, papkeszin, ósiben - a mélyebb fekvésű területeken álló házak egy részének alját is elöntötte a víz. ezek az elöntések azonban általában csak átmeneti jellegűek: a tanácsok irányításával, szükség esetén a vízügyi és más szervek segítségével a legtöbb helyről néhány óra alatt elvezették a káros vizeket. /mti/

...

bb 52. új postahivatalt avattak nyiregyházán

vid tm vm ki

1963. március 9.

szombaton új postahivatalt avattak nyiregyházán, a máv állomás mellett létesített postahivatal építésére körülbelül négy és fél millió forintot költöttek. létrehozásával lényegesen megjavult nyiregyházán a postai küldemények továbbítása. a postahivatal ünnepélyes átadásán megjelent horn dezső, közlekedés-és postaügyi miniszterhelyettes. /mti/

...

15.10/n

-39-

Handwritten signature

bb 54. megnyílt a „nők a huszadik században,, című nemzetközi művészi fotókiállítás

t Lv/re/tm vm

1963. március 9.

az ernst muzeumban szombaton megnyílt a „nők a huszadik században,, című nemzetközi művészi fotókiállítás. megjelent dr. hadnagy lászló művelődésügyi miniszterhelyettes, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, továbbá a magyar fotóművészek szövetsége elnökségének tagjai. ott volt a budapesti diplomáciai testület számos vezetője és munkatársa, valamint berthold beiler a német demokratikus köztársaság fotószövetségének küldötte, a lipcsei fotóiskola docense, herbert bösenberg, a német szövetségi köztársaság fotószövetségének elnöke, továbbá a lengyel, az osztrák, a cseh, a bolgár, a mongol és a jugoszláv fotószövetségek képviselői.

ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára megnyitó szavaiban hangsúlyozta:

- a nemzetközi nőnap alkalmából rendezett kiállításra 35 nemzet fotóművészei küldték be alkotásaikat. a művészi képek tükrözik a huszadik században végbement forradalmi változásokat, amelyek kihatottak az egész emberiségre és természetesen a nőkre is. a nő szinte a világon mindenütt kilépett az otthon falai közül és bekapcsolódott a társadalmi, termelő, alkotó munkába. megvívta egyéni forradalmát is azért, hogy a társadalmi haladásért folytatott harcban egyenrangú társa legyen a férfinek.

- a kiállítás a nőt rendkívül sokféleképpen ábrázolja. nemcsak sokféle hivatásában, hanem anyaként, dolgozó, alkotó, tanuló és pihenő emberként is. ez a rendkívül színes és sokoldalú kiállítás a nagyszerű művészi képekben vallomást tesz arról is, hogyan látják fotóművészeink a huszadik század asszonyát.

ortutay zsuzsa befejezésül hangsúlyozta: - ez az első ilyen jellegű kiállítás, s kérte a fotóművészeket, hogy a jövőben igyekezzenek még sokoldalubbá bemutatni a huszadik század nőalakját.

a megnyitóbeszéd elhangzása után kiosztották a „nők a huszadik században,, című kiállításra beküldött legjobb alkotásokért odaitélt aranyérmeket és tiszteletdíjakat./mti/

- . -

15.10/n

-40-

bb 58. könyvtáratatás kecskeméten

vid gk vm

1963. március 9.

kecskeméten szombaton felavatták az átalakított és kibővített katona józsef könyvtárat. a világos, modern butorokkal be rendezett olvasótermekben az eddiginél kétszeresére több könyvet tudnak elhelyezni. a szabadpolcos kölcsönzőtermekben 78.500 kötet könyv áll az olvasók rendelkezésére. a könyvtár bővítését indokoltá tette az is, hogy az utóbbi időben jelentősen nőtt a látogatottsága. míg 1960-ban 6200 állandó olvasót tartottak nyilván, addig ma több mint nyolcezer tagja van a könyvtárnak.

az ünnepi megnyitón galabárdi zoltán és csepeli szabó béla írók is résztvettek./mti/

- . -

bb 55. megalakult a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport

vid tr vm

1963. március 9.

a hajdu-bihar megyei országgyűlési képviselők szombaton délben tartották meg alakuló ülésüket. a csoportülésen résztvett kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, hajdu-bihar megye országgyűlési képviselőinek listavezetője is. az alakuló ülésen a megyei képviselői csoport elnökévé dr. tatár kiss lajos nyugdíjast választották meg./mti/

- . -

bb 56. televíziós készülék a legjobb uttörőcsapatnak

vid gk vm

1963. március 9.

a zalai uttörők nagy szorgalommal segítettek a múlt év őszén a rétek és legelők megtisztításában, bokortalánításában. a legjobb és legtöbb munkát a zalaapáti 868-as számú gábor áron uttörőcsapat végezte. mintegy 700 hold rétet tisztítottak meg a vadnövésű bokroktól. jutalmul televíziós készüléket kaptak a megyei kisz-bizottságtól, amit szombaton csapatgyűlésen vettek át./mti/

- . -

bb 57. író-olvasó találkozók bács megye falvaiban

vid gk vm

1963. március 9.

a hazafias népfront bács megyei bizottsága és a megyei könyvbarátok köre szombaton és vasárnap író-és olvasótalálkozókat szervezett a kiskunság falvaiban. balázs anna, galabárdi zoltán, tóth béla, csepeli szabó béla, várkonyi mihály és kiss dénes, az írószövetség tagjai szalkszentmárton, szabadszállás, császártöltés, foktő községek olvasóival találkoztak, illetve találkoznak./mti/

- . -

15.45/n

-41-

bb 54. megnyílt a „nők a huszadik században,, című nemzetközi művészi fotókiállítás

t lv/re/tm vm

1963. március 9.

az ernst muzeumban szombaton megnyílt a „nők a huszadik században,, című nemzetközi művészi fotókiállítás. megjelent dr. hadnagy lászló művelődésügyi miniszterhelyettes, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, továbbá a magyar fotóművészek szövetsége elnökségének tagjai. ott volt a budapesti diplomáciai testület számos vezetője és munkatársa, valamint berthold beiler a német demokratikus köztársaság fotószövetségének küldötte, a lipcsei fotóiskola docense, herbert bösenberg, a német szövetségi köztársaság fotószövetségének elnöke, továbbá a lengyel, az osztrák, a cseh, a bolgár, a mongol és a jugoszláv fotószövetségek képviselői.

ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára megnyitó szavaiban hangsúlyozta:

- a nemzetközi nőnap alkalmából rendezett kiállításra 35 nemzet fotóművészei küldték be alkotásaikat. a művészi képek tükrözik a huszadik században végbement forradalmi változásokat, amelyek kihatottak az egész emberiségre és természetesen a nőkre is. a nő szinte a világon mindenütt kilépett az otthon falai közül és bekapcsolódott a társadalmi, termelő, alkotó munkába. megvívta egyéni forradalmát is azért, hogy a társadalmi haladásért folytatott harcban egyenrangú társa legyen a férfinek.

- a kiállítás a nőt rendkívül sokféleképpen ábrázolja. nemcsak sokféle hivatásban, hanem anyaként, dolgozó, alkotó, tanuló és pihenő emberként is. ez a rendkívül színes és sokoldalú kiállítás a nagyszerű művészi képekben vallomást tesz arról is, hogyan látják fotóművészeink a huszadik század asszonyát.

ortutay zsuzsa befejezésül hangsúlyozta: - ez az első ilyen jellegű kiállítás, s kérte a fotóművészeket, hogy a jövőben igyekezzenek még sokoldalubbá bemutatni a huszadik század nőalakját.

a megnyitóbeszéd elhangzása után kiosztották a „nők a huszadik században,, című kiállításra beküldött legjobb alkotásokért odaitélt aranyérmeket és tiszteletdíjakat./mti/

- . -

15.10/n

-40-

bb 58. könyvtáratatás kecskeméten

vid gk vm

1963. március 9.

kecskeméten szombaton felavatták az átalakított és kibővített katona józsef könyvtárat. a világos, modern butorokkal berendezett olvasótermekben az eddiginél kétszeresére több könyvet tudnak elhelyezni. a szabadpolcos kölcsönzőtermekben 78.500 kötet könyv áll az olvasók rendelkezésére. a könyvtár bővítését indokoltá tette az is, hogy az utóbbi időben jelentősen nőtt a látogatottsága. míg 1960-ban 6200 állandó olvasót tartottak nyilván, addig ma több mint nyolcezer tagja van a könyvtárnak.

az ünnepi megnyitón galabárdi zoltán és csepeli szabó béla írók is résztvettek./mti/

- . -

bb 55. megalakult a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport

vid tr vm

1963. március 9.

a hajdu-bihar megyei országgyűlési képviselők szombaton délben tartották meg alakuló ülésüket. a csoportülésem résztvevő kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, hajdu-bihar megye országgyűlési képviselőinek listavezetője is. az alakuló ülésen a megyei képviselői csoport elnökévé dr. tatár kiss lajos nyugdíjast választották meg./mti/

- . -

bb 56. televíziós készülék a legjobb uttörőcsapatnak

vid gk vm

1963. március 9.

a zalai uttörők nagy szorgalommal segítettek a múlt év őszén a rétek és legelők megtisztításában, bokortalánításában. a legjobb és legtöbb munkát a zalaapáti 868-as számú gábor áron uttörőcsapat végezte. mintegy 700 hold rétet tisztított meg a vadnövésű bokroktól. jutalmul televíziós készüléket kaptak a megyei kisz-bizottságtól, amit szombaton csapatgyűlésen vettek át./mti/

- . -

bb 57. író-olvasó találkozók bács megye falvaiban

vid gk vm

1963. március 9.

a hazafias népfront bács megyei bizottsága és a megyei könyvbarátok köre szombaton és vasárnap író-és olvasótalálkozókat szervezett a kiskunság falvaiban. balázs anna, galabárdi zoltán, tóth béla, csepeli szabó béla, várkonyi mihály és kiss dénes, az írószövetség tagjai szalkszentmárton, szabadszállás, császártöltés, foktő községek olvasóival találkoztak, illetve találkoznak./mti/

- . -

15.45/n

-41-

bb 59. iskolaavató ünnepély hévízgyörkön

áe/tm vm

1963. március 9.

a pest megyei hévízgyörk lakossága szombaton délután új iskola avatását ünnepelte. az eddig három épületben szétszórta, alkalmatlan elhelyezés helyett tágas, korszerű, négytantermes épületet vett birtokba a község tanulói fűsége, az egyik régi iskolát pedig tornateremmé alakították, amit mindaddig nélkülöztek. az új iskolát községfejlesztési alapról több mint 950 ezer forint költséggel építették, s a lakosság több mint 120 ezer forint értékű társadalmi munkával segítette elkészültét./mti/

- . -

bb 60. jogásznapi nyiregyházán

vid gk vm

1963. március 9.

a magyar jogász szövetség szabolics-szatmár megyei szervezete szombaton jogásznapi rendezett nyiregyházán. a délelőtti órákban a megyei bíróság nagytermében jogászkörtört tartottak, amelyen résztvettek a megyei és városi pártbizottság, a tanács és a tömegszervezetek képviselői. dr. alexa miklós megyei főügyész megnyitója után dr. szénási géza, a magyar népköztársaság legfőbb ügyésze tartott előadást, a jogalkalmazás időszerű kérdéseit az mszmp nyolcadik kongresszusán hozott határozatokra figyelemmel, címmel.

este a józsef attila művelődési házban jogászbált rendeztek.
/mti/

- . -

bb 62. Lottó nyereményjegyzék

hmé vm ki

1963. március 9.

a 10. játékhetre beérkezett 5,760.627 Lottószelvény. öt találat nem volt. négy találatot 42 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 102.868.75 forint, három találatot 3 414 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 632.50 forint. a két találatos szelvények száma 106.360, ezekre egyenként 20.31 forintot fizetnek.
/mti/

- . -

15-55/n

-42-

KE

bb 61. küzdelem a belvízzel berhidán

vid hmé vm ki

1963. március 9.

a veszprém megyei berhidán, ahol pénteken délután két utcát öntött el a környező fennsíkokról lefolyó belvíz, szombaton is változatlanul készenlétben volt a falu lakossága. a völgyben épült község segítségére siettek a környező üzemek munkásai: markolókotrókat, dömpereket küldtek a gátépítési munkák meggyorsítására. a megfeszített munkával szombaton délutánig sikerült elkerülni a nagyobb károkat, s mindössze három család kilakoltatására került sor.

a berhida melletti településeken, különösen papkeszi határában is, nagy erőfeszítéseket tesz a lakosság a megáradt sód patak gátjainak megerősítésére./mti/

- . -

bb 35. összeült a bányász szakszervezet.....1.folyt./vm

horváth lászló, a közép-dunántúli szénbányászati tröszt főmérnöke, kun lajos /borsod/, somogyi jános alföldi olajbányász, deák ferencné/komló/ gál istván, a tatabányai szénbányászati tröszt igazgatója, hochstädter mihály szocialista brigádvezető/dorog/ németh józsef mátravidék és mások a termelés, a műszaki fejlesztés, a munkaverseny, a balesetvédelem, a lakáshelyzet és egyéb más fontos kérdések számos még megoldatlan problémáját tették szóvá.

részt vett a vitában fock jeno, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese is. tolmácsolta a párt-és a kormány üdvözlését a kongresszusnak, majd köszönetet mondott a bányászoknak a téli tüzelőnehézségek enyhítéséért kifejtett eredményes munkájukért.

a vitát késő délután rekesztették be, folytatását vasárnap délelőttre tűzték ki./mti/

- . -

16.04/n

-43-

KE

bb 63. husz éve végzett ipari tanulók találkozója diósgyőrött

vid tm vm ki

1963. március 9.

a diósgyőr-vasgyári volt ipari tanonciskola 1943-ban végzett növendékei szombaton délután tartották 20 éves találkozójukat a diósgyőri gépgyár színvölgyi művelődési otthonában. a találkón - a végzett 140 közül - mintegy kilencven volt növendék vett részt, akiknek nagyobb része a diósgyőri üzemekben dolgozik. délután megkoszorúzták az iskola időközben elhunyt igazgatójának, perlaki Jenőnek, a vasgyári temetőben levő sírját, majd az esti órákban volt tanáraikkal együtt baráti vacsorán idézték fel az iskolában töltött idők emlékeit. a 20 éve végzett szakmunkások közül mintegy százan a diósgyőri üzemek közép-és felső vezetésében töltenek be fontos beosztást: főművezetők, üzemvezetők. többen a mozgalmi életben hasznosítják tudásukat, vagy pályát változtattak. demók László például orvos lett, Vencel Béla a néphadsereg századosa, többen pedig a mérnöki diplomával cserélték fel a szakmunkás-bizonyítványt./mti

- . -

bb 64. közlekedési balesetek

tm vm sr

1963. március 9.

a Szent István körút 4 számú ház előtt a villamosmegállóban a 66-os jelzésű villamos elütötte Ártus Róbert 34 éves Pannónia utca 9 szám alatti lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset oka: a gyalogos körültekintés nélkül haladt át az uttesten.

a Kikötő főúton, a 12.865 számú oszlopnál a 60/015-574 motorszámú személygépkocsi, amelyet Juhász Gábor 20 éves gépkocsiszerelő vezetett, összeütközött az fb 67-56 rendszámú tehergépkocsival, majd nekiütközött az fa 30-27 rendszámú pótkocsis tehergépkocsinak. a baleset következtében Juhász Gábor súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a baleset oka: Juhász Gábor szabálytalanul előzött.

a Gyömrői út és a Kada utca torkolatánál Hermann Pál 65 éves segéd munkást, budapesti lakost aki gyalogosan ittasan, figyelmetlenül haladt át az uttesten, elütötte az ab 58-09 rendszámú személygépkocsi. súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

a Béke utca és a Gyöngyösi út kereszteződésénél Németh Edé 55 éves lakatos ittasan leugrott a 14-es jelzésű villamosról. súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett.

a Szent István körút 4 szám előtt dr. Adamkovich Nándor 78 éves ügyvéd, budapesti lakost elütötte a 4-es jelzésű villamos. Adamkovich súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

a Mező Imre út és a Salgótarjáni út kereszteződésénél Méhes Béláné, 39 éves budapesti lakos figyelmetlenül haladt át az uttesten, elütötte az fb 26-92 rendszámú tehergépkocsi. súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett./mti/

16.10/

-44-

bb 65. székesfehérvárott is károkat okoz a belvíz

vid gk vm sr

1963. március 9.

székesfehérvárott is jelentős károkat okoz a belvíz. a gyors olvadás - jóllehet a tűzoltók és az árvízvédelmi készülség tagjai szombatira virradó éjszaka is dolgoztak - különösen veszélyes helyzetet teremtett a Móricz Zsigmond utca, a Pörös utca, valamint a Zámolyi és a Hátszegi út környékén. a délutáni órákig 14 ház összedőlt. a károsultak ideiglenesen az Öreghegyi és a Felsővárosi művelődési otthonban kaptak menedéket. a belvízvédelmi munkát a további károk megelőzésére folytatják./mti/

- . -

/bb 32. megkezdődött.... 2.folyt./vm

elsőknek szelfert rezső, a Kossuth nyomda küldötte szólalt fel, beszélt termelési eredményeikről, feladataikról. a továbbiakban is az üzemek dolgozóinak kéréseit, észrevételeit terjesztették a kongresszus elé a küldöttek. beszéltek a munkakörülmények javítására végzendő szakszervezeti tennivalókról, a nyomdászok munkaruha-ellátásáról, a bérezés kérdéseiről. felmerült az az igény is, hogy a szakszervezet segítsen a gépirók bérezésének - képzettségüknek, gyakorlatuknak megfelelően - kedvezőbb megállapításában. szóba kerültek a papíripar legfiatalabb üzemének, a Dunai Szalmacellulózgyárnak a kezdeti munkával járó problémája, a szakmunkás-és anyagellátás hiányosságai.

a délutáni tanácskozáson megjelent nagy Józsefné Könyűipari miniszter és Kisházi Ödön munkaügyi miniszter is.

a vegyipari, a petróleumipari és a rokonszakmabeli szakszervezetek nemzetközi szövetségének főtitkára, G. Vanhaute a szövetség ötmillió tagjának nevében köszöntötte a kongresszust, s átadta a szövetség emlékzászlóját. Nemes Dezső, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára a párt központi bizottsága nevében üdvözölte a kongresszust. Leher Ferenc könnyűipari miniszterhelyettes a minisztérium üdvözlését tolmácsolta és beszélt a papir-, és a nyomdaipar jövőjéről.

a további felszólalók a nyugdíjasok problémáiról, a munkaverseny és a szocialista brigádmozgalom fejlődéséről, a nyomdai szakember-utánpótlásról beszéltek. többen a kongresszusi beszámolót igazolva javaslatokkal ismertették, milyen lehetőségek vannak a beruházásokon kívül a nyomdaipari termékek minőségjavításának.

a kongresszus vasárnap reggel folytatja munkáját./mti/

- . -

17.10/n

-45-

NR

KL

bb 66. tizenkét megyei tanács tartotta meg alakuló ülését - párt-és kormányvezetők köszöntötték az újjáválasztott testületeket

ö vid zs/nmé vm sr

1963. március 9.

Szombaton 12 megyei és egy megyei jogú városi tanács tartotta meg ünnepélyes külsőségek között alakuló ülését. az újjáválasztott testületek első tanácskozásaiakon tagjaik sorából megválasztották a végrehajtó bizottsági vezetőket és az állandó bizottságok tagjait, illetve vezetőit is. az ünnepi üléseken párt-és kormányvezetők köszöntötték az államhatalom helyi szerveinek most munkához látó, függetlenített és társadalmi munkásait.

a borsod megyei tanács miskolcon tartott alakuló ülésén részt vett római sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a megye országgyűlési képviselője és cseterki lajos, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a megyei pártbizottság első titkára is. az ülést eiben endre nyugdíjas agronómus, a megyei tanácsstagok korelnöke nyitotta meg, majd a tanácsstagok 13 tagú végrehajtó bizottságot választottak. a végrehajtó bizottság elnökévé dr.papp lajost, elnökhelyetteséivé dr.varga gábornét, dr.ladányi józsefet és laczkó istvánt választották meg. a megyei tanács nyolc állandó bizottságot alakított s jóváhagyta a járások és a járási jogú városok vb.tagjainak névsorát. az ülésen felszólalt római sándor is.

a fejér megyei tanács székesfehérvárott tartott alakuló ülésén megjelent dr.münnich ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, államminiszter, s ott voltak a megye országgyűlési képviselői, párt-és tömegszervezeti vezetői. a tanács 15 tagú végrehajtó bizottságot választott, amelynek elnöke bujdosó imre lett. elnökhelyettesekké dr.farkas lajost, tóth gyulát és estélyi gyulát, titkárrá pedig dr.kiss istvánt választották. dr. münnich ferenc a párt és a kormány üdvözlését tolmácsolta, kerkai andorné országgyűlési képviselő, a fejér megyei népfront-bizottság alelnöke pedig a népfront aktivistái nevében köszöntötte az új tanácsot.

a hajdu-bihar megyei tanács választások utáni első ülésén részt vett kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese. kun mihály, megyei tanácsstag, a földesi lenin termelőszövetkezet elnöke üdvözölte az ülés résztvevőit, majd a tanácsstagok 15 tagú végrehajtó bizottságot, nyolc állandó bizottságot és egy szakbizottságot alakítottak. a végrehajtó bizottság elnöke ismét ambrus istván lett. kállai gyula felszólalásában sok sikert és jó munkát kívánt az új megyei tanácsnak.

/folyt.köv./

17.25/n

-46-

HE

/bb 66. tizenkét.....1.folyt./vm

nyíregyházán tartotta alakuló ülését szabócs-szatmár megye tanácsa. az ülésen részt vett biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, továbbá a megyei párt-és tömegszervezetek számos vezetője. a tanácsstagok mandátumainak hitelesítése után az ülésen tizenhárom tagú végrehajtó bizottságot választottak, amelynek elnöke dr.fekszti istván lett. a szakigazgatási szervek mellett a most kezdődő ciklusban nyolc állandó bizottság tevékenykedik majd. az új tanács vezetőit és tagjait biszku béla köszöntötte. az ülésen meleg szeretettel üdvözölték a diszelnökségben helyet foglaló westsik vilmos, kossuth díjas kutatót, akadémiai levelező tagot is, aki most töltötte be 80. életévét. a megyei párt-és tanács végrehajtó bizottság nevében benkei andrás, a megyei pártbizottság első titkára ajándékkal kedveskedett az idős kutatónak.

békés megye újjáválasztott tanácsának első ülésén fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese is részt vett. a tanácsstagok jóváhagyták a járások és a járási jogú városok vb.tagjainak névsorát, majd megválasztották a megyei tanács végrehajtó bizottságát. a vb.tagjai sorából papp istvánt választotta meg elnökévé. felszólalt az ülésen fehér lajos s hangoztatta, hogy az új testület tagjaira, vezetőire felelősségteljes, nagy munka vár a most kezdődő ciklusban. pest megye újonnan választott 107 tagú tanácsa alakuló ülésén megjelent és felszólalt ilku pál, az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter. az ülésen a vb elnökévé varga pétert, elnökhelyettesévé dr.lakatos imrét, dr.dajka balázst és szabó sándort választották meg.

a szolnok megyei tanács alakuló ülésén megjelent czinege lajos vezérezredes, az mszmp politikai bizottságának póttagja, honvédelmi miniszter, továbbá a megye számos vezetője. a választási elnökség jelentése után a tanácsstagok 15 tagú végrehajtó bizottságot választottak, amelynek elnöke oláh györgy lett. a végrehajtó bizottság munkájának segítésére a tanácsülés kilenc állandó bizottságot alakított, összesen 73 taggal. az ülés végén czinege lajos a párt és a kormány nevében csáki istván, a megyei pártbizottság első titkára pedig a szolnok megyei pártbizottság nevében üdvözölte az új tanácsot.

zalaegerszegen a zala megyei tanács alakuló ülésén németh károly, az mszmp központi bizottságának titkára, a megye listavezető országgyűlési képviselője is részt vett.

/folyt.köv./

17.34/n

-47-

HE

/bb 66. tizenkét.....2.folyt./vm

az ülésen a megyei népfrent-bizottság elnökségének javaslatára 13 tagú végrehajtó bizottságot választottak, amelynek elnöke ismét török lajos lett. az elnökhelyettesi tisztséget dr. lakos imre, kiss gyula és pogacsics károly tölti be. a vb. titkára gaál antal lett. németh károly üdvözölte az újjáalakult megyei tanácsot és vázolta a következő időszak legfőbb tennivalóit.

szeged megyei jogú város tanácsa a tanácsháza dísztermében tartotta meg alakuló ülését, amelyen részt vett komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a népszabadság főszerkesztője. ott voltak a megye és szeged város párt-és tömegszervezeti vezetői is. az ülésen 15 tagú végrehajtó bizottságot választottak, amelynek elnöke biczó györgy lett, elnökhelyettesekké árvai józsefet és papp gyulát, titkárrá pedig dr. csikos ferencet választották. komócsin zoltán felszólalásában a központi bizottság, a kormány és személy szerint kádár jános üdvözlését tolmácsolta.

a heves megyei tanács alakuló ülésén csuhaj ferencet, a komárom megyei tanács első ülésén kroszner lászlót választották meg vb. elnökké. tolna megye új tanácsi testülete végrehajtó bizottságának elnöke szabópál antal, nógrád megye újjáalakult tanácsának elnöke hankó jános lett./ mti/

- . -

bb 67. tul vannak az életveszélyen a gesztelyi autóbusz karambol áldozatai

vid tr vm sr

1963. március 9.

a napokban miskolctól mintegy 15 kilométernyire fekvő ugynevezett gesztelyi utelágazásnál két autóbusz - az egyik 31 utassal - összeütközött s ennek következtében hárman életüket veszítették. a súlyosan sebesültek száma kilenc, a könnyebben sérülteké pedig tíz volt. az azonnali orvosi beavatkozásra a tíz könnyebben sérült már hazatért otthonába, s a 9 súlyosan sebesültet a miskolci megyei semmelweis kórház baleset-sebészetén kezelték. a gondos és körültekintő orvosi munka eredményeként debreceni balázs gépkocsivezető tul van az életveszélyen és a többiek állapota is kielégítő. a legtöbbben csonttörést, mellkasi zúzódást szenvedtek.

a tragikus baleset ügyében a rendőrség a vizsgálatot folytatja./mti/

17.40/lm

-48-

/bb 34. új oktatási formát javasol a textilipar.....3.folyt./ vm

a tanácskozás meghallgatta tóth zsigmondnak, a számvizsgáló bizottság elnökének jelentését a szakszervezet pénzügyi gazdálkodásáról, majd a „szakszervezeti munkáért, jelvény arany-, ezüst- és bronz fokozatával tüntettek ki 12 szakszervezeti aktivistát. a kongresszus résztvevői megemlékeztek a textilipari dolgozók szakszervezetének felszabadulás előtti harcairól és a tanácskozási terem előcsarnokában megkoszorúzták a munkásmozgalom mártírjainak emléktábláját. a tanácskozás délutáni ülésén megjelent somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke. a vitában a szocialista brigádmozgalom és a munkaverseny újabb eredményeiről, valamint sok új kezdeményezésről és javaslatról számoltak be a felszólalók. többek sűrítették az üzemek túlzásfoltóságának megszüntetését, a dolgozók munkakörülményeinek javítását. a kongresszus vasárnap reggel folytatja munkáját./mti/

- . -

bb.68. dr. hadnagy lászló

n/la

1963. március 9.

művelődésügyi miniszterhelyettes szombaton ebéden látta vendégül a nemzetközi fotókiállításra érkezett külföldi résztvevőket. este a vendégek gink károly fotóművész műtermét keresték fel, s megtekintették legjobb alkotásait./mti/

--

18.45/n

-49-

W

14

bb 69. magyar jogtudós előadásai belgiumban

k ms/gk vm

1963. március 9.

szabó imre akadémikus, a magyar tudományos akadémia főtitkár-helyettese brüsszelbe utazott. a centre interuniversitaire de droit comparéban előadást tart a magyar népi demokrácia jogi rendszerének általános vonásai címmel. egy másik előadásában, amelynek rendezője a centre national de recherche de logique, a különböző társadalmi berendezésű országok jogrendszere közötti ellentmondásokkal foglalkozik. /mt1/

bb.70. időjárásjelentés

n/cz

1963. március 9.

a meteorológiai intézet jelenti 1963.március 9-én, szombaton 19 órakor:

enyhe marad az idő

várható időjárás vasárnap estig: az enyhe idő tovább tart. délelőtt kevés felhő, délután növekvő felhőzet, főként a dunátulon néhány helyen eső. vasárnap élénkülő déli, délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 6- plusz 9, délkeleten helyenként 9 fok felett. /mt1/

19.37/n

-50-

Wc

bb.71. diszelőadás az erkel színházban

vt/n/ta

1963. március 9.

a magyar újságírók országos szövetsége és a magyar rádió és televízió az újságírók nemzetközi szolidaritási alapja javára szombaton este diszelőadást rendezett az erkel színházban. a dalszínházat zsufolásig megtöltő közönség előtt johann strauss a denevér című operettjét játszották. /mt1/

--

- v é g e -

19.45/n

-51-

Wc

bbf 12. ezer szovjet könyv kiállítása debrecenben

vid/gk/rj

1963. március 9.

a magyar-szovjet baráti társaság debreceni szervezete, valamint az idegennyelvű könyvesbolt rendezésében szombaton délelőtt a szovjet könyvkiállítás nyílt meg a debreceni kossuth lajos tudományegyetemen. a kiállításon bemutatott ezer mű között ott szerepelnek a legújabb orvosi, fizikai és kémiai szakkönyvek is nagy számmal.
/mti/

- v é g a -

le

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. József utca 6-7. Telefon: 104 120, 104 100
mti belső hírek
A szerkesztésért felelős a vezetőigazgató felel.

1963. március 10.

bb. 1. százhetvenöt éves a győri révai miklós gimnázium

vid tm/gy/sr

1963. március 10.

alapításának 175. évfordulójához érkezett ebben az évben a győri révai miklós állami gimnázium. megkezdtek az előkészületeket a március 25-31 között tartandó jubileumi ünnepekre. külön műsort állítottak össze a tanuló ifjuságnak és az öreg diákoknak. az ünnepi hét egyik napján a negyedik osztály tanóráit az ifjuság látja el. ki tud többet iskolánkról címmel háziversenyt is tartanak. március 30-án a bolyai jános matematikai társulat győri tagozata ülészik az intézetben. dr. kárteszi ferenc egyetemi tanár, az intézet volt tanára, valamint az iskola egykori növendékei, jelenleg szakterületük kiváló tudósai tartanak előadásokat. a kisfaludy színházban nyilvános jubileumi ünnepséget tartanak./mti/

..

bb. 2. bővítik, korszerűsítik a mecseki szénbányászok sikondai éjjeli szanatóriumát

vid te/gy/ki

1963. március 10.

a mecsek egyik kedves nyaraló helyén, az erdővel övezett sikondán áll a pécsi és komlói bányászok éjjeli szanatóriuma. évente csaknem ezer olyan dolgozót pihentetnek, gyógykezelnak itt, akik munkaképesek ugyan, de valamilyen foglalkozási betegségben, elsősorban reumatikus bántalmakban szenvednek.

az éjjeli szanatórium március elején elcsendesedett és csak négy hónap múlva nyitja meg ismét kapuit. addig befejezik bővítését, korszerűsítését. a szanatórium új szárnya már áll, paszta-színű homlokzatával új színtölti az üdülőttelepnek. az új részben kapnak helyet az orvosi rendelők, kezelők, a földszinten pedig modern vizgyógyászati részleg lesz, három medencével. a különböző hőmérsékletű vízzel töltött medencék sulyfürdőzésre szolgálnak. megszépül a régi épület is, helyiségeit felújítják. az irodák, rendelők helyén betegszobákat rendeznek be, s így az eddigi 70 helyett 100 bányászt gyógykezelhetnek.

a bővülő, szépülő szanatóriumban nyolc lakást létesítenek az orvosok és a gyógyintézmény más beosztású dolgozóinak számára./mti/

..

- 1 -

10/10